

ЗАМ, ТЭЭВРИЙН
ХӨГЖЛИЙН ЯАМ

2023

ЗАМ ТЭЭВЭР

СТАТИСТИКИЙН ЭМХЭТГЭЛ

СУДАЛГАА, СТАНДАРТ,
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

2024 ОН

АГУУЛГА

ДҮГНЭЛТ	2
ЗАМ, ТЭЭВРИЙН САЛБАРЫН СТАТИСТИКИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ	5
Ачаа тээвэр.....	5
Зорчигч тээвэр.....	11
Салбарын орлого.....	14
Салбарын ажиллагсад.....	16
ХАВСРАЛТ	18

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1 Нийт тээсэн ачаа.....	5
Зураг 2 Ачаа тээврийн өөрчлөлт.....	6
Зураг 3 Тээврийн салбарын эзлэх жин.....	6
Зураг 4 Ачаа эргэлт, сая.тонн/км.....	6
Зураг 5 Ачаа тээвэр, эдийн засгийн салбараар.....	7
Зураг 6 Уул уурхайн бүтээгдэхүүний экспорт.....	7
Зураг 7 Ачаа тээврийн хэмжээ, тээвэрлэлтийн төрлөөр.....	8
Зураг 8 Тээвэрлэлтийн төрлийн эзлэх жин.....	9
Зураг 9 Дотоодын тээвэрлэлтийн эзлэх жин.....	9
Зураг 10 Тээвэрлэлийн төрөл, салбараар.....	9
Зураг 11 Улс хоорондын ачаа тээвэр.....	10
Зураг 12 Ачаа гаргалт (экспорт).....	10
Зураг 13 Ачаа оруулалт (импорт).....	10
Зураг 14 Зорчигч тээвэр.....	11
Зураг 15 Зорчигч тээврийн өөрчлөлт.....	12
Зураг 16 Зорчигч тээврийн эзлэх хувь.....	12
Зураг 17 Олон улсын зорчигч тээвэр.....	12
Зураг 18 Орон нутгийн зорчигч тээвэр.....	13
Зураг 19 Зорчигч эргэлт, сая хүн/км.....	13
Зураг 20 Тээврийн орлого, тэрбум төгрөг.....	14
Зураг 21 Орлогын эзлэх хувь.....	15
Зураг 22 Зам, тээврийн салбарт ажиллагсад.....	16
Зураг 23 Салбарын ажиллагсдын эзлэх хувь.....	16
Зураг 24 Салбарын дундаж цалин.....	17

НЭР ТОМЪЁОНЫ ТАЙЛБАР

Үзүүлэлт	Тодорхойлолт*
Тээсэн ачаа	Тодорхой хугацаанд, тодорхой зайд тээвэрлэсэн нийт ачааг илэрхийлнэ. Тээсэн ачаа нь дотроо олон төрлийн байдгаас салбаруудын онцлогоос шалтгаалан ачааг шинж чанараар нь тодорхой бүлэг, ангилалд хуваадаг. Тээсэн бүх төрлийн ачааг тус бүр хэмжих нэгжийг нь харгалзахгүйгээр тонноор илэрхийлнэ.
Ачаа эргэлт	Нэг тонн ачааг нэг км-ээс дээш зайд тээвэрлэсэн тээврийг хэмждэг нэгж юм. Ачаа эргэлт болон тээвэрлэсэн ачааны хэмжээг тээврийн төрөл тус бүр дээр ачааны төрлөөр тооцно. Ачаа эргэлтийг тн.км-ээр илэрхийлнэ.
Тээсэн зорчигч	Тодорхой хугацаанд тодорхой зайд тээвэрлэсэн нийт зорчигчдын тоог хэлнэ.
Зорчигч эргэлт	Нэг зорчигчийг нэг км-ээс дээш зайд тээвэрлэсэн тээврийг хэмждэг нэгж юм. Зорчигч эргэлтийг хүн.км-ээр илэрхийлнэ.
Шилжүүлсэн тн.км	Тээврээр гүйцэтгэсэн олон төрөл, хэлбэрийн ажил, үйлчилгээг тусгай коэффициентуудыг ашиглан нэг нэгжид буюу тонн километрт шилжүүлсэн үзүүлэлт юм. Энэ үзүүлэлт тээврийн төрөл тус бүрт харилцан адилгүй тооцогддог.
Тээврийн орлого	Тээврийн үйлчилгээ үзүүлсний төлбөр болгож авч байгаа өртгийн нийлбэр юм. Өөрөөр хэлбэр тээврийн байгууллагуудын үйл ажиллагааны үр дүнд буюу ачаа, зорчигч тээвэрлэлт, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаанаас орсон орлого юм. Үүнийг тухайн оны үнээр тооцно.

*Тээврийн салбарт ашиглагддаг ойлголт, тодорхойлолт

Хянасан:

Зам, тээврийн хөгжлийн яамны Бодлого, төлөвлөлтийн газрын дарга Б.Болор-Эрдэнэ

Зам, тээврийн хөгжлийн яамны Бодлого, төлөвлөлтийн газрын Судалгаа, стандарт, статистикийн хэлтсийн дарга Ц.Мядагмаа

Боловсруулсан:

Зам, тээврийн хөгжлийн яамны Бодлого, төлөвлөлтийн газрын Судалгаа, стандарт, статистикийн хэлтсийн дарга Ц.Мядагмаа

Зам, тээврийн хөгжлийн яамны Бодлого, төлөвлөлтийн газрын Судалгаа, стандарт, статистикийн хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн Ц.Нэмэхжаргал

Зам, тээврийн хөгжлийн яамны Бодлого, төлөвлөлтийн газрын Судалгаа, стандарт, статистикийн хэлтсийн мэргэжилтэн Э.Энхзаяа

Энэхүү эмхэтгэлийг ҮСХ, яам, харьяа байгууллагуудын болон Зам, тээврийн салбарын мэдээллийн нэгдсэн платформ¹ бүртгэгдэж буй тоон үзүүлэлт, статистик мэдээллийг нэгтгэн гаргалаа.

¹ Зам, тээврийн салбарын статистик мэдээллийн тогтолцоог боловсронгуй болгох, салбар байгууллагуудын мэдээлэл солилцооны уялдаа холбоог бэхжүүлэх, мэдээллийг түргэн шуурхай олон нийтэд хүргэх зорилгоор платформыг 2022 оны 1 дүгээр сараас хөгжүүлж эхэлсэн. Цаашид энэхүү системийг хөгжүүлж статистик мэдээллийн урсгалыг сайжруулж, салбарын тоон өгөгдлийн хэмжээг нэмэгдүүлэх, олон нийтэд түргэн шуурхай, үнэн зөв статистик мэдээлэл танилцуулах зорилго тавин ажиллаж байна.

ДҮГНЭЛТ

Ачаа тээвэр

Зам, тээврийн хөгжлийн яамнаас тээвэр зохион байгуулалтын шуурхай, найдвартай байдлыг хангах, бүх төрлийн тээврийн хэмжээг нэмэгдүүлэх бодлого зорилт дэвшүүлж ажилласны үр дүнд ачаа болон зорчигч тээврийн хэмжээ нэмэгдсэн.

Зам, тээврийн салбар 2023 онд бүх төрлийн тээврээр нийт 107.4 сая тонн ачаа тээвэрлэж өмнөх оноос 76.6%-аар өслөө. Мөн ачаа эргэлт 2022 онд 17.5 сая.тн/км байсан бол 2023 онд 29.5 сая.тн/км болж 68.3%-аар өссөн байна.

Автотээврийн ачаа 71.3 сая тонн болж өмнөх оноос 2.1 дахин, төмөр замын тээврийн ачаа 36.1 сая тонн болж өмнөх оноос 30.3%-аар тус тус өссөн бол агаарын тээврийн ачаа 8.57 мянган тонн болж өмнөх оноос 33.5%-аар буурсан байна.

Нийт ачаа тээврийн 66.36%-ийг автотээвэр, 33.63%-ийг төмөр замын тээвэр, 0.01%-ийг агаарын тээврийн ачаа эзэлж байна.

Ачаа тээврийн хэмжээ өсөхөд уул уурхайн олборлолт 50%-аар, нийт экспорт 21%-аар өссөн нь голлох нөлөөг үзүүлсэн байна. 2023 онд тээвэрлэсэн нийт ачааны 87.6%-ийг уул уурхайн салбарын бүтээгдэхүүн, 4.1%-ийг барилгын салбарын бүтээгдэхүүн, 1.3%-ийг хүнс, хөдөө аж ахуйн салбарын бүтээгдэхүүн, 6.9%-ийг бусад салбарын ачаа эзэлж байна.

Үүнээс төмөр замаар тээвэрлэсэн ачааны 73.3%, автотээврээр тээвэрлэсэн ачааны 94.9% нь уул уурхайн бүтээгдэхүүн байна.

Бүх төрлийн тээврээр тээвэрлэсэн экспортын ачаа нийт ачаа тээврийн 73.9%-ийг эзэлж байгаа бөгөөд 2023 онд 79.4 сая тонн болж өмнөх оноос 95.3%-аар өссөн үзүүлэлттэй байна.

Үүнээс 78.4 сая тонн буюу 98.7%-ийг уул уурхайн бүтээгдэхүүн эзэлж байна. Уул уурхайн бүтээгдэхүүний экспортын тээврийн 86.2%-ийг автотээврээр, 13.8%-ийг төмөр замаар тээвэрлэжээ.

2023 онд төмөр замаар дамжин өнгөрөх транзит тээврийн хэмжээ 5.1 сая тонн болж өмнөх оноос 60.5%, бүх төрлийн тээврийн хэрэгслээр тээсэн дотоодын ачаа 16.3 сая тонн болж өмнөх оноос 35.4%, импортын ачаа 6.6 сая тонн болж өмнөх оноос 33.4%-аар тус тус өсчээ.

2022 онд улс хоорондын ачаа тээвэр 45.6 сая тонн болж нийт ачаа тээврийн 75.0%-ийг эзэлж байсан бол 2023 онд 86.0 сая тонн болж нийт ачаа тээврийн 80.1% болж өссөн байна.

2023 онд тээсэн улс хоорондын ачаа тээврийн 96.3% нь БНХАУ-тай, 3.7% нь ОХУ-тай хиллэж буй боомтоор орж, гарсан байна. БНХАУ-тай харилцан тээвэрлэсэн ачааны 95.4% экспортын ачаа байгаа бол ОХУ-тай харилцан тээвэрлэсэн ачааны 88.9% нь импортын ачаа байна.

Зорчигч тээвэр

2023 онд бүх төрлийн тээврээр нийт 146.5 сая зорчигч тээвэрлэж өмнөх оноос 0.1%-аар өссөн. Үүнээс нийслэлийн нийтийн тээврээр зорчигчдын тоо 2023 онд 140.3 сая байна.

Бүх төрлийн тээврээр олон улс болон орон нутагт зорчигчдын тоо 2023 онд 6.2 сая болж өмнөх оноос 31.2%-аар өслөө. Үүнээс агаарын тээврээр 1.7 сая зорчигч зорчсон нь өмнөх оноос 81.7%, усан замаар 64.7 мянган зорчигч зорчсон нь өмнөх оноос 71%, автотээврээр 2.3 сая зорчигч зорчсон нь өмнөх оноос 67.2%-аар тус тус өссөн бол төмөр замаар 2.1 сая зорчигч зорчсон нь өмнөх оноос 10%-аар буурчээ.

Зам, тээврийн хөгжлийн яамнаас 2023 онд агаарын тээврийн либералчлалыг хэрэгжүүлэх, олон улсын зорчигч тээврийн үйлчилгээг сэргээх бодлого баримталж ажилласны үр дүнд олон улсын зорчигч тээвэрлэлт бүх салбарт өссөн үзүүлэлттэй гарсан бөгөөд нийт 2.2 сая зорчигч тээвэрлэж өмнөх оноос 3.2 дахин өслөө.

Үүнээс агаарын тээврээр олон улсад зорчигчдын тоо 1.3 сая болж өмнөх оноос 2.1 дахин өссөн нь нийт олон улсад зорчигчдын 60.0%-ийг эзэлж байна.

Автотээвэр болон төмөр замаар олон улсад зорчсон зорчигчдын 83.8% нь Замын-Үүдийн боомтоор нэвтэрсэн бол 5.1% нь Алтанбулагийн боомтоор, 11.1% нь бусад боомтуудаар нэвтэрсэн байна.

Зам, тээврийн хөгжлийн яамнаас 2023 онд орон нутгийн нислэгийг сэргээх, үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх бодлогыг баримтлан ажилласан бөгөөд орон нутгийн 3 чиглэлд нислэг үйлддэг байсныг 8 болгон нэмэгдүүлж, нислэгийн тийзийн үнийг 2-2.5 дахин хямдруулсан.

Энэхүү бодлогын арга хэмжээний үр дүнд агаарын тээврээр орон нутагт зорчигчдын тоон өсөлт хамгийн өндөр хувиар буюу 25.6%-аар өсч 419.1 мянга болсон байна.

Тээврийн орлого

2023 онд Зам, тээврийн хөгжлийн яамнаас зарим салбарт ачаа болон зорчигч тээврийн үнэ тарифыг тодорхой түвшинд бууруулах бодлого баримтлан ажилласан нь үр дүнгээ өгч, автотээврийн зардлыг цар тахлын үетэй харьцуулахад 7-8 дахин, агаарын тээврийн тийзийн үнийг 2-2.5 дахин бууруулсан.

Гэсэн хэдий ч, 2023 онд тээврийн нийт орлого 6.7 их наяд төгрөгт хүрч өмнөх оноос 52.1%-аар өсчээ. Үүнээс автотээврийн орлого 4.7 их наяд төгрөг болж өмнөх оноос 47.3%-аар, төмөр замын тээврийн орлого 1.1 их наяд төгрөгт хүрч өмнөх оноос 50.4%-аар, агаарын тээврийн орлого 941.9 тэрбум төгрөг болж өмнөх оноос 83.6%-аар, усан

замын тээврийн орлого 1.5 тэрбум төгрөг болж өмнөх оноос 2.5 дахин өссөн түүхэн өсөлттэй жил байлаа.

Үүнд, ачаа болон зорчигч тээврийн хэмжээ нэмэгдсэн нь бүх төрлийн тээврийн орлого нэмэгдэж түүхэн дээд хэмжээнд хүрэхэд нөлөөлсөн бөгөөд, цар тахлын өмнөх үеэс буюу 2019 оны түвшингээс өссөн үзүүлэлттэй байна.

Засгийн газраас зарласан “Монголд зочлох жил”-ийн хүрээнд хэрэгжүүлсэн аялал жуулчлалыг дэмжих бодлого болон Зам, тээврийн хөгжлийн яамнаас бодлогын тэргүүлэх чиглэлийн нэг болгон тодорхойлсон агаарын тээврийн либералчлалын бодлого үр дүнгээ өгч, сүүлийн жилүүдэд цар тахал, валютын ханш, инфляц, үнийн өсөлт зэргээс шалтгаалан зогсонги байдалд ороод байсан агаар, усан замын тээврийн салбаруудын орлогын өсөлт хамгийн өндөр хувиар өсөхөд нөлөөллөө.

Орлогын өсөлтийг мөнгөн дүнгээр авч үзвэл, автотээврийн орлого 1.5 их наяд төгрөгөөр өссөн нь хамгийн өндөр дүнгээр өссөн үзүүлэлт бол агаарын тээврийн орлого өмнөх оноос 428.9 тэрбум төгрөгөөр, төмөр замын тээврийн орлого 376.8 тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь удаалж байна.

Салбарын ажиллагсад

Зам, тээврийн салбарын хэмжээнд 2023 оны байдлаар нийт 83.7 мянган албан хаагч ажиллаж байгаа нь өмнөх оноос 15.5 мянгаар буюу 22.7%-аар өсчээ.

Хамгийн их ажиллагсадтай автотээврийн салбарт нийт 47.1 мянган ажилтан, албан хаагч ажиллаж байгаагаас 85.4% нь буюу 40.3 мянга нь мэргэшсэн жолооч байна.

Төмөр замын салбарт 17.5 мянган албан хаагч, авто замын салбарт 15.3 мянга албан хаагч, иргэний нисэхийн салбарт 3.5 мянган албан хаагч тус тус ажиллаж байгаа бол усан замын тээврийн салбар 118 албан хаагч ажиллаж байна.

Тээврийн дэд бүтэц

Авто зам

Монгол Улсын авто замын сүлжээний нийт урт 111,916.7 км байдаг бөгөөд үүнээс олон улс, улсын чанартай 14,921.3 км авто зам, орон нутгийн чанартай 96,040 км авто зам, тусгай зориулалтын 955.8 км авто зам байна.

2023 оны байдлаар 21 аймаг, 104 сум хатуу хучилттай авто замаар нийслэлтэй холбогдсон. ОХУ, БНХАУ-тай хиллэдэг 7 боомт хатуу хучилттай авто замаар холбогдлоо.

Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээгүүр Азийн авто замын сүлжээний АН-3, АН-4 чиглэл дайран өнгөрдөг бөгөөд 2022 онд АН-4 баруун босоо тэнхлэгийн олон улсын чанартай авто замын бүтээн байгуулалтын ажлыг бүрэн дуусгаж, 2023 онд улс хоорондын тээврийг эхлүүллээ.

2023 онд нийт 381.4 км хатуу хучилттай авто зам, 841.9 урт метр гүүр шинээр ашиглалтад орууллаа. Ингэснээр олон улс, улсын чанартай 7,535.6 км, орон нутгийн чанартай 1,815.6 км, тусгай зориулалтын 955.8 км, нийт 10,307 км хатуу хучилттай авто замтай болоод байна.

Төмөр зам

Сүүлийн 3 жилийн хугацаанд төмөр замын сүлжээний гол замын уртыг 928 км-ээр, салбар замын уртыг 192.1 км-ээр, нийт уртыг 1,120.1 км-ээр нэмэгдүүлжээ.

2023 онд Монгол Улсын төмөр замын сүлжээний суурь бүтцийн техникийн хүчин чадал буюу дэлгэмэл урт 286.9 км-ээр нэмэгдэж нийт 3,349.6 км боллоо.

Үүнээс гол төмөр замын урт 2,413.0 км, салбар төмөр замын урт 936.6 км байна.

Тээврийн хэрэгсэл

2023 оны жилийн эцсийн байдлаар 1,192,520 тээврийн хэрэгсэл бүртгэлтэй байгаа нь өмнөх оноос 111,308 тээврийн хэрэгслээр нэмэгдсэн буюу 10.3%-аар өссөн байна.

Улаанбаатар хотод 697,870 тээврийн хэрэгсэл бүртгэлтэй байгаа нь нийт тээврийн хэрэгслийн 58.6%-ийг, орон нутагт 494,650 тээврийн хэрэгсэл бүртгэлтэй байгаа нийт тээврийн хэрэгслийн 41.4%-ийг эзэлж байна.

Хамгийн өндөр өссөн үзүүлэлт нь цахилгаан хөдөлгүүртэй тээврийн хэрэгсэл нийт 1,072 болж өмнөх оноос 413 буюу 62.7%-аар өссөн.

Төмөр замын салбарт 2023 оны 12 дүгээр сарын 28-ны өдрийн байдлаар хөдлөх бүрэлдэхүүний нийт тоо 12,235 байгаагаас хагас вагон 6,874, тавцант вагон 2,439, зорчигчийн вагон 321, зүтгүүр 190, машин механизм 83, бусад 2,328 хөдлөх бүрэлдэхүүн бүртгэлтэй байна.

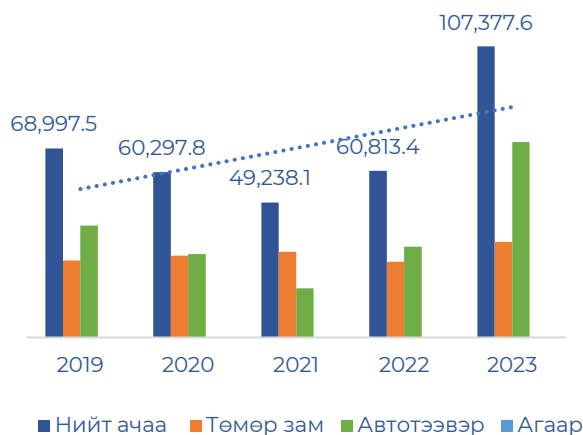
Хөдлөх бүрэлдэхүүнийг эзэмшдэг байгууллагаар нь авч үзвэл, хувийн хэвшил 8,011 хөдлөх бүрэлдэхүүн буюу нийт хөдлөх бүрэлдэхүүний 66%, “УБТЗ” ХНН 3,406 хөдлөх бүрэлдэхүүн буюу 30%, ТӨХК-д 498 хөдлөх бүрэлдэхүүн буюу 4%-ийг тус тус эзэмшиж байна.

2023 оны байдлаар Монгол улсад 60 агаарын хөлөг бүртгэлтэй байгаагаас 18 нь зорчигч тээврийн агаарын хөлөг байна.

Монгол Улсад дотоодын усан замын 206 тээврийн хэрэгсэл бүртгэлтэй байна. 2023 онд 146 тээврийн хэрэгсэл техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдсан нь өмнөх оноос 42 тээврийн хэрэгслээр буюу 40.4%-аар нэмэгдсэн байна.

БҮЛЭГ 1. САЛБАРЫН НЭГДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

2023 ОНД АЧАА ТЭЭВРИЙН ХЭМЖЭЭ 107.4 САЯ ТОНН БОЛЖ ТҮҮХЭН АМЖИЛТ ТОГТООЛОО.

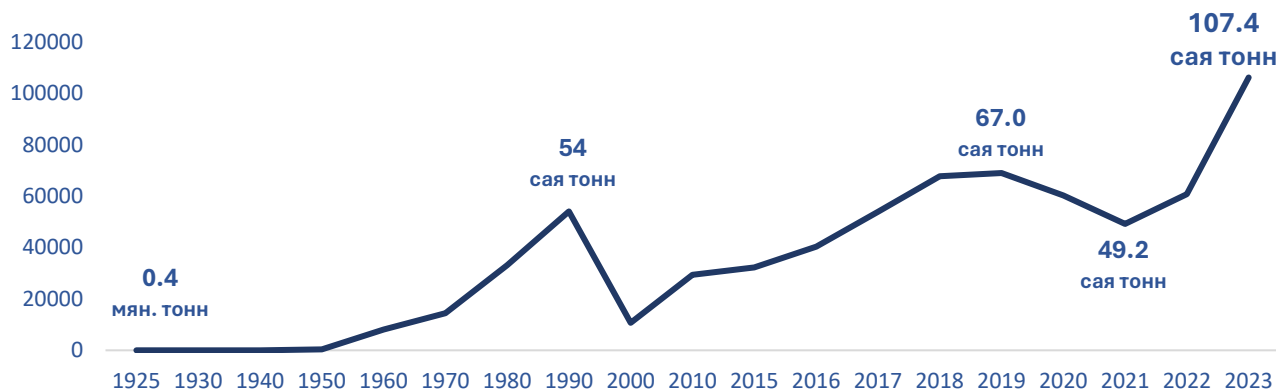
Ачаа тээвэр

Бүх төрлийн тээврээр 2023 онд нийт 107.4 сая тонн ачаа тээвэрлэж өмнөх оноос 76.6%-аар өслөө. Үүнээс автотээврийн ачаа 71.3 сая тонн болж өмнөх оноос 2.1 дахин, төмөр замын тээврийн ачаа 36.1 сая тонн болж өмнөх оноос 30.3%-аар тус тус өссөн бол агаарын тээврийн ачаа 8.57 мянган тонн болж өмнөх оноос 33.5%-аар буурсан байна.

Нийт ачаа эргэлт 2022 онд 17.5 сая.тн/км байсан бол 2023 онд 29.5 сая.тн/км болж 68.3%-аар өслөө.

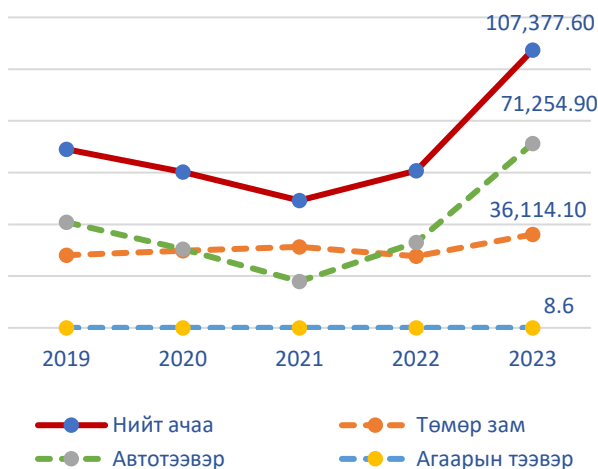
Тээврийн төрөл	2019	2020	2021	2022	2023
Нийт тээсэн ачаа, мянган тонн	68,997.5	60,297.8	49,238.1	60,813.4	107,377.6
Төмөр зам	28,143.0	29,840.1	31,261.4	27,724.9	36,114.1
Автотээвэр	40,848.8	30,455.0	17,970.3	33,075.6	71,254.9
Агаарын тээвэр	5.8	2.7	6.4	12.9	8.6
Нийт ачаа эргэлт, сая.тн/км	23,601.8	23,861.0	20,674.6	17,534.1	29,512.7
Төмөр зам	17,384.1	19,167.6	18,345.1	14,910.2	18,869.3
Автотээвэр	6,203.8	4,685.3	2,313.9	2,591.9	10,619.1
Агаарын тээвэр	13.9	8.1	15.6	32.0	24.3

Зураг 1 Нийт тээсэн ачаа

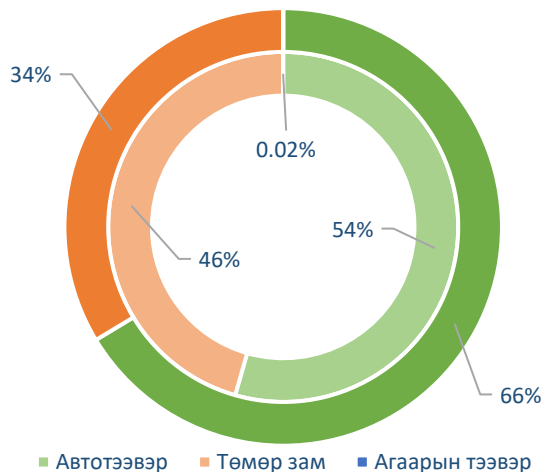
2023 онд бүх төрлийн тээврээр тээсэн нийт ачаа болон авто тээвэр, төмөр замаар тээсэн ачааны хэмжээ тус тус түүхэн дээд үзүүлэлтэд хүрсэн бөгөөд 2019-2022 оны жилийн дундаж үзүүлэлттэй харьцуулвал, нийт тээсэн ачаа 79.4%, автотээврийн ачаа 2.3 дахин, төмөр замын тээврийн ачаа 32.9%-аар тус тус илүү байна.

Зураг 2 Ачаа тээврийн өөрчлөлт

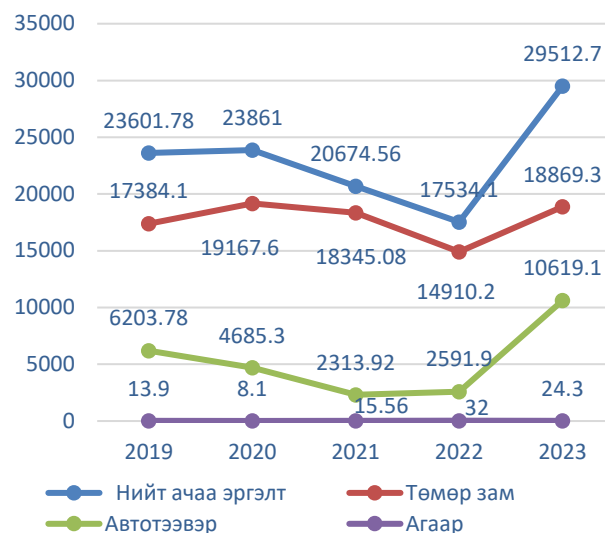

2022 онд нийт ачаа тээврийн дүнд автотээвэр 54.4%, төмөр замын тээвэр 45.6%, агаарын тээвэр 0.02%-ийг тус тус эзэлж байсан бол 2023 онд 66.36%-ийг автотээвэр, 33.63%-ийг төмөр замын тээвэр, 0.01%-ийг агаарын тээврийн ачаа эзэлж байна. Үүнд автотээврийн өсөлт төмөр замын тээврийн өсөлтөөс 4.5 дахин өндөр байсан нь нөлөөлжээ.

Зураг 3 Тээврийн салбарын эзлэх жин

Зураг 4 Ачаа эргэлт, сая.тонн/км

2023 онд ачаа эргэлт өндөр өсөлттэй байсан цар тахлын өмнөх түвшингээс давлаа. Нийт ачаа эргэлт 29,512.7 сая.тн/км болж 2019 оны түвшингээс 25%-аар өссөн бол өмнөх оноос 68.3%-аар өсчээ.

Автотээврийн ачаа эргэлт хамгийн өндөр хувиар өслөө. 2023 онд 10,619.1 сая.тн/км болж өмнөх оноос 4.1 дахин, 2019 онтой харьцуулахад 71.2%-аар өссөн байна.

Нийт ачаа эргэлтэд төмөр замын ачаа эргэлт хамгийн өндөр үзүүлэлттэй хэвээр байна. 2023 онд 18,869.3 сая.тн/км болж өмнөх оноос 26.6%, 2019 оны түвшингээс 8.5%-аар өсчээ.

Агаарын тээврийн ачаа эргэлт 24.3 сая.тн/км болж 2019 онтой харьцуулахад 74.8%-аар өссөн хэдий ч өмнөх оноос 24.0%-аар буурсан үзүүлэлттэй байна.

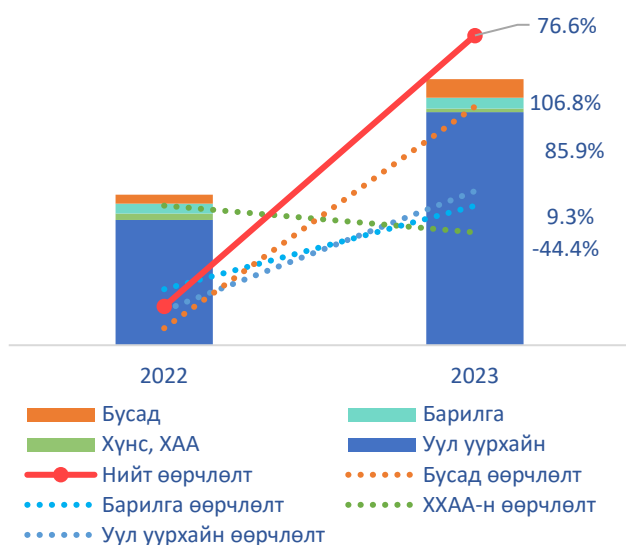
Шилжүүлсэн сая.тн/км	2022 он	2023 он	Өсөлт
Төмөр зам	15,611.7	19,667.0	26.0%
Автотээвэр	5,997.4	7,813.4	30.3%
Агаарын тээвэр	198.5	377.6	90.2%

Шилжүүлсэн тн.км-ээр тооцсон тээврийн үзүүлэлт мөн бүх салбарт өсөлттэй байлаа. Өмнөх онтой харьцуулахад хамгийн өндөр дүнгээр буюу 4,055.3 сая.тн/км-ээр өссөн нь төмөр замын тээвэр байсан бол өсөлтийн хамгийн өндөр хувийг агаарын тээврийн салбар үзүүлжээ.

Ачаа тээврийн хэмжээ өсөхөд уул уурхайн олборлолт 50%-аар, нийт экспорт 21%-аар өссөн нь голлох нөлөөг үзүүлсэн байна.

2023 онд нийт 107.4 сая тонн ачаа тээвэрлэснээс 94.1 сая тонн буюу 87.6%-ийг уул уурхайн салбарын бүтээгдэхүүн, 4.4 сая тонн буюу 4.1%-ийг барилгын салбарын бүтээгдэхүүн, 1.4 сая тонн буюу 1.3%-ийг хүнс хөдөө аж ахуйн салбарын бүтээгдэхүүн, 7.5 сая тонн буюу 6.9%-ийг бусад салбарын ачаа эзэлж байна.

Зураг 5 Ачаа тээвэр, эдийн засгийн салбараар

Эдийн засгийн салбарын ачаа тээврийн өөрчлөлт нь тухайн салбарын өсөлт, бууралттай шууд хамааралтай байна.

2023 онд төмөр замаар тээвэрлэсэн ачааны 73.3%, автотээврээр тээвэрлэсэн ачааны 94.9% нь уул уурхайн бүтээгдэхүүн байна.

Уул уурхайн олборлолт болон уул уурхайн бүтээгдэхүүний экспортын хэмжээ өссөн нь 2022 онд 37.4%-ийн өсөлттэй байсан уг салбарын тээвэрлэлтийн хэмжээг 2023 онд 85.9%-аар өсөхөд нөлөөлжээ.

Барилгын салбарын бүтээгдэхүүний тээврийн хэмжээ 2022 онд өмнөх оноос 19.3%-аар буурсан байсан бол 2023 онд 4.4

сая тонн болж, 9.3%-аар өссөн үзүүлэлттэй байна.

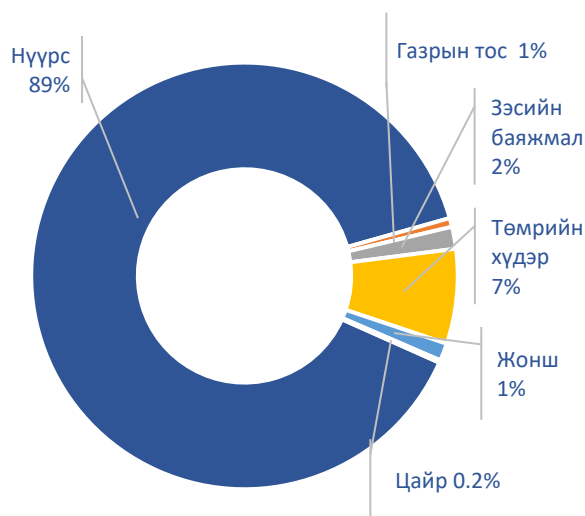
2023 онд хөдөө, аж ахуйн салбарын өсөлт саарсан нь уг салбарын бүтээгдэхүүний тээврийн хэмжээнд нөлөөлж, 44.4%-аар буурахад хүргэжээ. 2022 онд 2.6 сая тонн бүтээгдэхүүн тээвэрлэж байсан бол 2023 онд 1.4 сая тонн болсон байна.

Харин худалдаа, үйлчилгээ, үйлдвэрийн салбарт өсөлт гарсан нь эдгээр салбаруудыг оролцуулаад бусад салбарын бүтээгдэхүүний ачаа тээврийн хэмжээг 7.5 сая тоннд хүргэж, 106.8%-аар өсөхөд нөлөөлжээ.

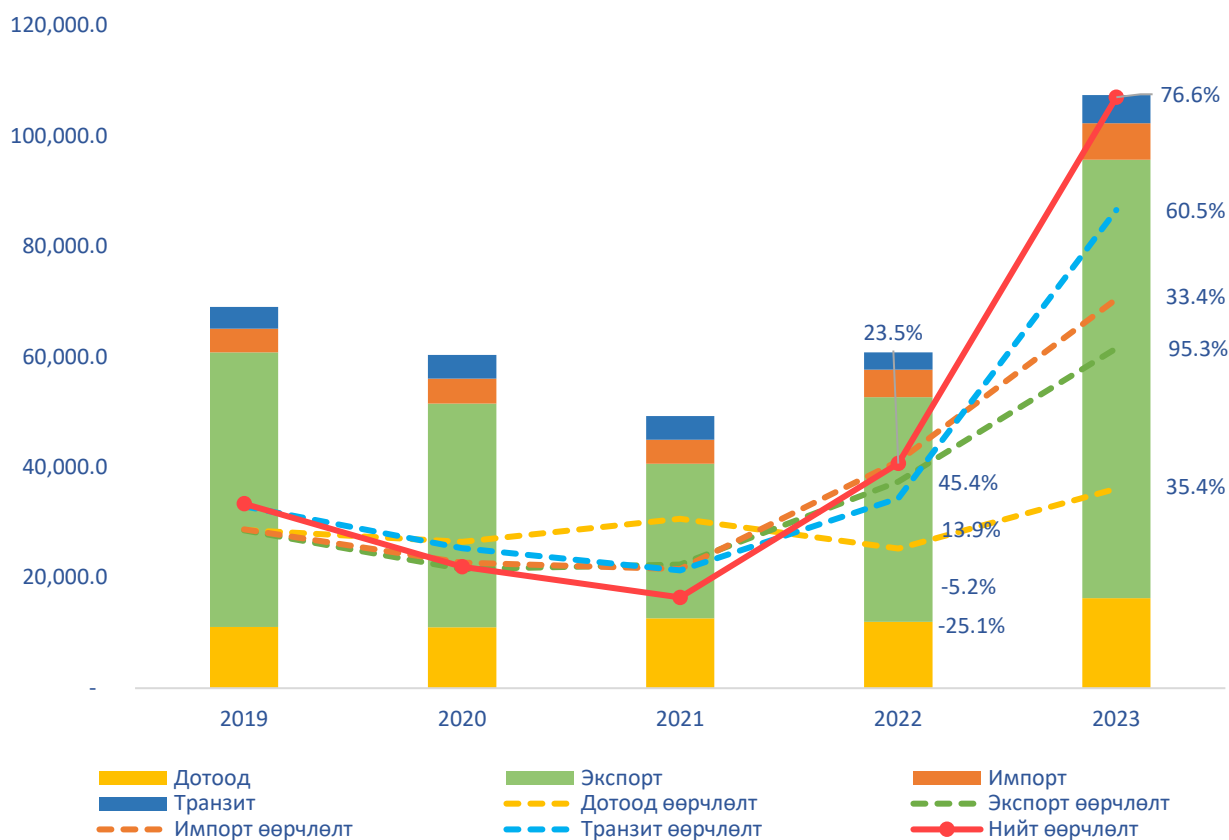
78.4 сая тонн буюу экспортын тээврийн 98.7%-ийг уул уурхайн бүтээгдэхүүн эзэлж байна. Уул уурхайн бүтээгдэхүүний экспортын тээврийн 86.2% буюу 67.5 сая тонн ачааг автотээврээр, 13.8% буюу 10.8 сая тонн ачааг төмөр замаар тээвэрлэсэн байна.

Уул уурхайн бүтээгдэхүүний экспортын тээврийг бүтээгдэхүүнээр авч үзвэл, 69.7 сая тонн буюу 88.9%-ийг нүүрс, 5.6 сая тонн буюу 7.2%-ийг төмрийн хүдэр, 1.3 сая тонн буюу 1.7%-ийг зэсийн баяжмал, 524.6 мянган тонн буюу 0.7%-ийг газрын тос, 144.8 мянган тонн буюу 0.2%-ийг цайрын баяжмал тус тус эзэлж байна.

Зураг 6 Уул уурхайн бүтээгдэхүүний экспорт

Зураг 7 Ачаа тээврийн хэмжээ, тээвэрлэлтийн төрлөөр

2023 онд ачаа тээврийн хэмжээ тээвэрлэлтийн бүх төрлөөр өссөн үзүүлэлттэй байна.

Үзүүлэлт	Тээврийн төрөл	2022 он	2023 он
Нийт тээсэн ачаа, сая тонн		60,813.4	107,377.6
Транзит	Төмөр зам	3,174.5	5,094.4
Экспорт	Төмөр зам	8,642.5	11,128.9
	Автотээвэр	32,004.9	68,245.0
Нийт		40,647.4	79,373.8
Импорт	Төмөр зам	3,905.9	3,629.5
	Автотээвэр	1,070.7	3,010.0
Нийт		4,976.6	6,639.5
Дотоодод тээвэрлэсэн ачаа	Төмөр зам	12,002.0	16,261.3
	Агаар	12.89	8.57
	Нийт	12,014.9	16,269.9

Бүх төрлийн тээврээр тээсэн экспортын ачаа 79.4 сая тонн болж өмнөх оноос 95.3%-аар, дотоодын ачаа 16.3 сая тонн болж өмнөх оноос 35.4%, импортын ачаа 6.6 сая тонн болж өмнөх оноос 33.4%-аар, төмөр замаар дамжин өнгөрөх транзит тээврийн хэмжээ 5.1 сая тонн болж өмнөх оноос 60.5%-аар тус тус өсчээ.

2022 онд буурсан үзүүлэлттэй байсан дотоодын (-5.2%) болон төмөр замаар дамжин өнгөрөх транзит (-25.1%) тээврийн хэмжээ өсөхөд гадаад худалдааны эргэлт 15%-аар, худалдааны салбарын нийт борлуулалт (оны эхний 11 сарын байдлаар) 18.4%-аар өссөн зэрэг эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүд сайжирсан болон Орос, Хятадын хоорондын худалдаа эрчимжсэн нь нөлөөлсөн байна.

Экспортын хэмжээ 95.3%-аар, автотээвэр 2.1 дахин өссөнтэй холбоотойгоор тээвэрлэлтийн бусад төрлийн нийт тээврийн хэмжээнд эзлэх хувьд томоохон өөрчлөлт оржээ.

Зураг 8 Тээвэрлэлтийн төрлийн эзлэх жин

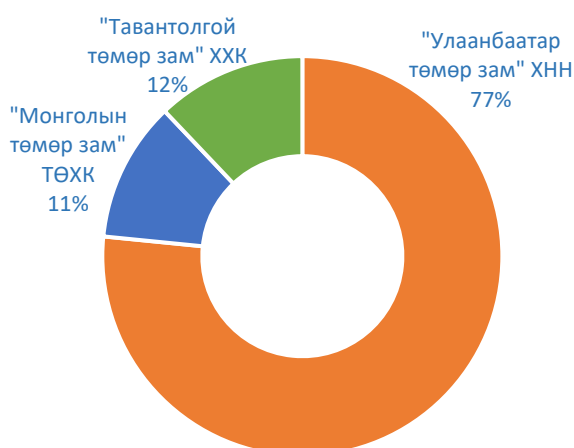

2022 онд 66.8%-ийг эзэлж байсан экспортын тээвэр 73.9% болж өссөн бол импортын ачаа өмнөх оноос 33.4%-аар өссөн хэдий ч нийт тээврийн хэмжээнд эзлэх хувь 8.2%-аас 6.2% болж өөрчлөгджээ.

Монгол Улсын нутаг дэвсгэрээр дамжин өнгөрөх төмөр замын транзит тээврийн эзлэх хувь 4.7% байна.

Дотоодын ачаа тээвэр 2022 онд 12.0 сая тонн буюу нийт ачаа тээврийн 19.6%-ийг эзэлж байсан бол 2023 онд 16.3 сая тонн болж өссөн нь 15.1%-ийг эзэлжээ.

Зураг 9 Дотоодын тээвэрлэлтийн эзлэх жин

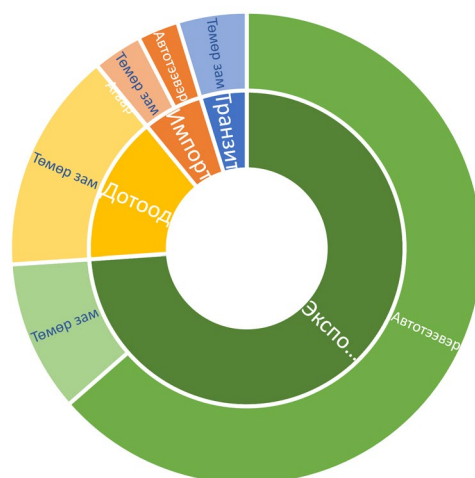

Төмөр замын байгууллагууд эрчим хүчний нүүрс, шахмал түлшний түүхий эдийн тээврийг бүрэн хариуцан нийгмийн хариуцлагын хүрээнд тээвэрлэсэн нь дотоодын ачааны өсөлтөд нөлөөлжээ.

2023 онд "Монголын төмөр зам" ТӨХК, "Тавантолгой төмөр зам" ХХК-иуд дотоодын ачааны 23%-ийг тээвэрлэсэн бол "Улаанбаатар төмөр зам" ХНН 12.5 сая тонн буюу 77%-ийг тээвэрлэжээ.

2023 онд автотээвэрээр тээсэн экспортын тээвэр өмнөх оноос 2.1 дахин, импортын тээвэр 2.8 дахин өссөн нь хамгийн өндөр өсөлт байв.

Зураг 10 Тээвэрлэлийн төрөл, салбараар

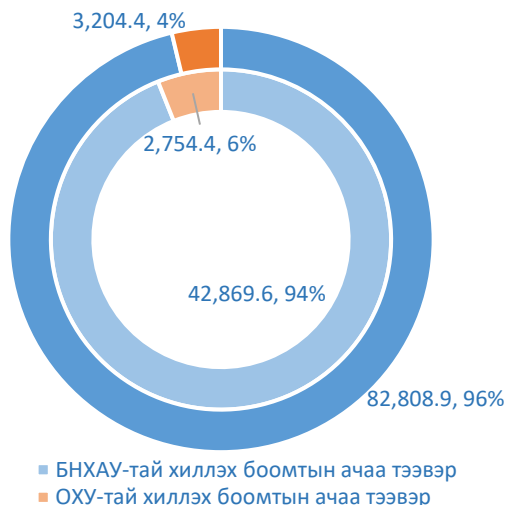
Улс хоорондын ачаа тээвэр буюу экспорт, импортын ачаа тээврийг төмөр зам, автотээвэрээр гүйцэтгэж байгаа бол транзит тээвэр болон дотоодын тээвэрт төмөр зам голлох үүрэг гүйцэтгэж байна.

2023 онд автотээвэрээр экспортын ачааны 86%, импортын ачааны 45.3%-ийг тээсэн бол төмөр замаар транзит ачааг 100%, дотоодын ачааны 99.9%, импортын ачааны 54.7%, экспортын ачааны 14%-ийг тээвэрлэжээ.

2023 онд анх удаа Замын-Үүд-Эрээний галт тэрэг солилцоо хоногт өргөн царигаар 16, нарийн царигаар 8 галт тэрэг болж нэмэгдсэн нь төмөр замаар тээх экспортын ачаа нэмэгдэхэд нөлөөлжээ.

Монгол Улс өнөөдөр хоёр хөрштэйгөө төмөр замын 2 боомт, авто замын 13 боомтоор экспорт, импортын тээвэр хийж байна.

Зураг 11 Улс хоорондын ачаа тээвэр

2022 онд улс хоорондын ачаа тээвэр 45.6 сая тонн болж нийт ачаа тээврийн 75.0%-ийг эзэлж байсан бол 2023 онд 86.0 сая тонн болж нийт ачаа тээврийн 80.1% болж өссөн байна.

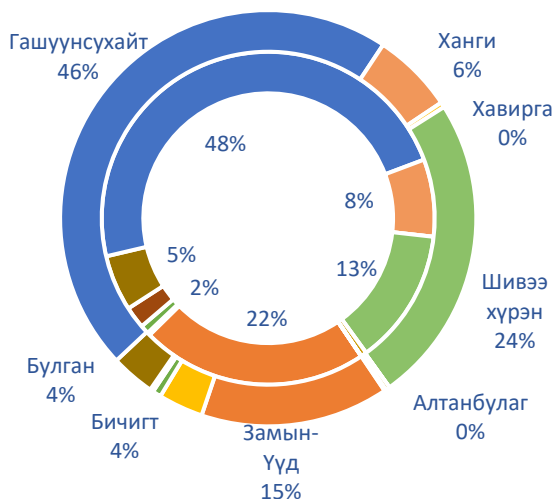
2023 онд тээсэн улс хоорондын ачаа тээврийн 96.3% нь БНХАУ-тай хиллэж буй 10 боомтоор, 3.7% нь ОХУ-тай хиллэж буй 3 боомтоор орж, гарсан байна. Үүнээс хамгийн их буюу 43.7% Гашуунсухайт, 22.2% нь Шивээхүрэн, 16.8% нь Замын-Үүд, 5.8% нь Ханги боомтоор орж, гарсан бол Алтанбулаг боомтоор 2.9 сая тонн ачаа буюу 3.4% нь орж, гарчээ.

БНХАУ-тай харилцан тээвэрлэсэн ачааны 95.4% экспортын ачаа байгаа бол ОХУ-тай харилцан тээвэрлэсэн ачааны 88.9% нь импортын ачаа байна.

Экспортын ачааны 99.5% БНХАУ руу гарсан бол импортын ачааны 57.1% нь БНХАУ-аас, 42.9% ОХУ-аас орж иржээ.

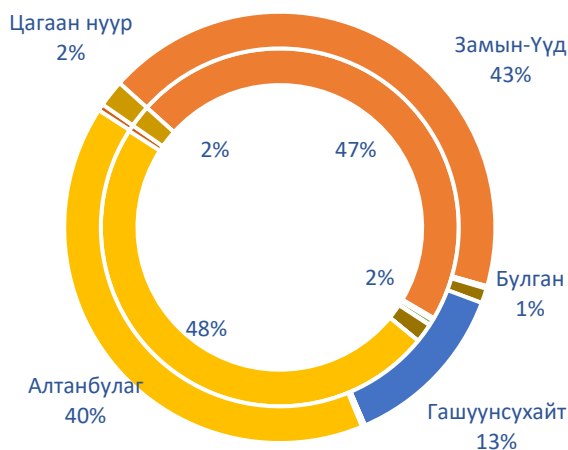
2023 онд Гашуунсухайт боомтоор хамгийн их буюу 36.7 сая тонн ачаа гарсан нь нийт ачаа гаргалтын 46%-ийг эзэлж байгаа бол Шивээхүрэн боомтоор 24%, Замын-Үүд боомтоор 15% нь гарчээ.

Зураг 12 Ачаа гаргалт (экспорт)

2023 онд нийт импортын ачааны 42.7% нь Замын-Үүд, 40.4% нь Алтанбулаг боомтоор орж ирсэн бол Гашуунсухайт боомтоор 12.8% нь орж ирсэн нь боомтуудын ачаа оруулалтын эзлэх хувьд томоохон өөрчлөлт орууллаа.

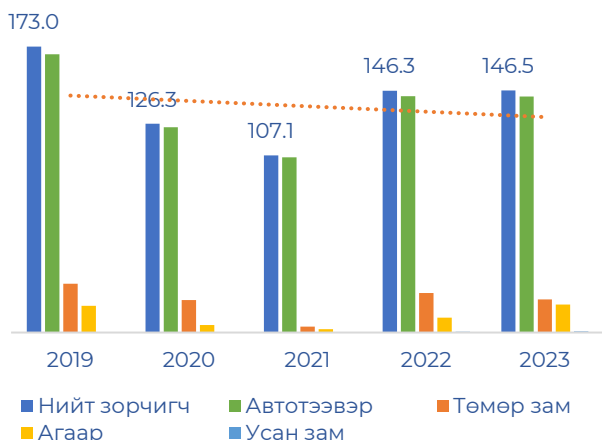
Зураг 13 Ачаа оруулалт (импорт)

БНХАУ-аас орж ирж буй импортын ачааны 74.8% буюу 3.8 сая тонн ачаа Замын-Үүд, 22.5% буюу 851.9 мянган тонн ачаа Гашуунсухайтын боомтоор орж ирсэн бол Булган боомтоор 73.5 мянган тонн ачаа буюу 1.9% нь орж иржээ.

ОХУ-аас орж ирж буй импортын ачааны хувьд 94.1% буюу 2.7 сая тонн ачаа Алтанбулаг боомтоор орж ирсэн бол Цагааннуур боомтоор 4.7%, Боршоо боомтоор 1.2% нь орж ирсэн байна.

2023 ОНД БҮХ ТӨРЛИЙН ТЭЭВРЭЭР 146.5 САЯ ЗОРЧИГЧ ТЭЭВЭРЛЭЛЭЭ.

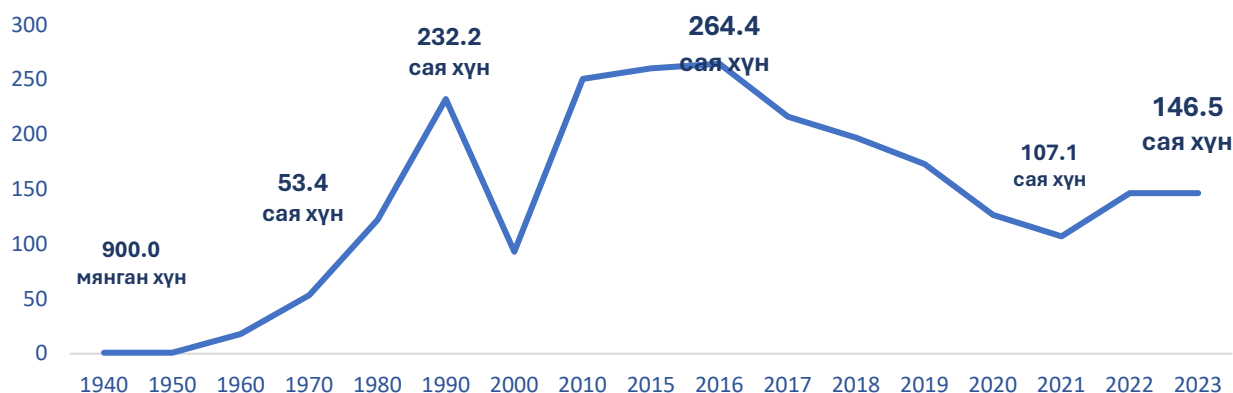
Зорчигч тээвэр

Бүх төрлийн тээвэрээр 2023 онд нийт 146.5 сая зорчигч тээвэрлэж өмнөх оноос 0.1%-аар өссөн. Үүнээс нийслэлийн нийтийн тээвэрээр зорчигчдын тоо 140.3 сая байна.

Үүнээс агаарын тээвэрээр 1.7 сая зорчигч тээвэрлэж өмнөх оноос 81.7%, усан замаар 64.7 мянган зорчигч тээвэрлэсэн нь өмнөх оноос 71%-аар тус тус өссөн бол автотээвэрээр 142.5 сая зорчигч тээвэрлэсэн нь өмнөх оноос 0.3%, төмөр замаар 2.1 сая зорчигч тээвэрлэж өмнөх оноос 10%-аар тус тус буурсан байна.

Тээврийн төрөл	2019	2020	2021	2022	2023
Нийт зорчигчдын тоо, сая хүн	173.0	126.5	107.1	146.3	146.5
Автотээвэр	168.4	124.1	106.5	143.0	142.6
Төмөр замын тээвэр	3.0	2.0	0.4	2.4	2.1
Агаарын тээвэр	1.6	0.4	0.2	0.9	1.7
Усан замын тээвэр	0.01	0.00	0.02	0.04	0.06
Зорчигч эргэлт, сая хүн/км	7,146.18	3,416.87	1,563.44	4,444.8	6,492.7
Автотээвэр	2,925.09	2,178	1,023.01	1,914.9	1,813.2
Төмөр замын тээвэр	1,111.5	579.3	90.66	701.5	797.5
Агаарын тээвэр	3,109.4	659.57	449.37	1,828.4	3,880.8
Усан замын тээвэр	0.19	0	0.4	0.9	1.2

Зураг 14 Зорчигч тээвэр

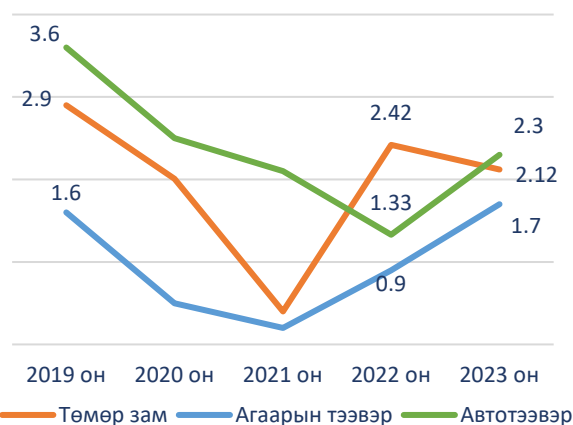
2022 онд автотээврийн зорчигчийн 99.1%-ийг нийслэлийн тээврийн зорчигч эзэлж байсан бол 2023 онд 98.4% болж эзлэх хувь буурсан нь автотээврээр орон нутаг болон олон улсад зорчсон зорчигчийн тоо нэмэгдсэнтэй холбоотой.

Үзүүлэлт	Тээврийн төрөл	2022 он	2023 он
Нийт зорчигч			
		146,373.5	146,490.8
Олон улсад зорчигч	Автотээвэр	34.7	850.2
	Төмөр зам	19.1	23.7
	Агаарын тээвэр	619.0	1,312.2
Нийт		672.8	2,186.0
Орон нутаг зорчигч	Автотээвэр	1,321.6	1,417.1
	Төмөр зам	2,363.7	2,118.1
	Агаарын тээвэр	333.8	419.1
	Усан зам	37.9	64.7
Нийт		4,057.0	4,019.0
Нийслэлд зорчигч	Автотээвэр	141,643.7	140,285.7

Цар тахлаас үүдэлтэй огцом буурсан зорчигч тээврийн хэмжээ сүүлийн жилүүдэд өссөөр байна.

2023 онд бүх төрлийн тээврээр улс хооронд болон хот хооронд зорчсон зорчигчдын тоо 6.2 сая болж өмнөх оноос 31.2%-аар өслөө.

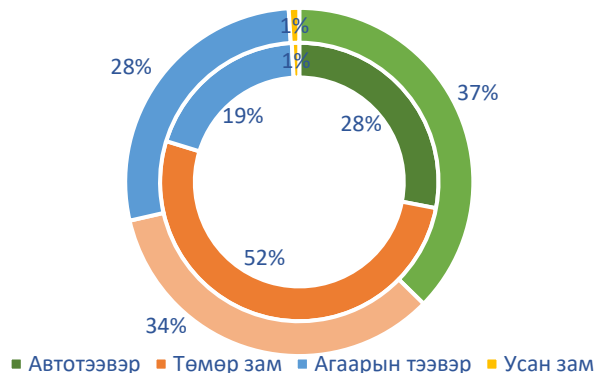
Зураг 15 Зорчигч тээврийн өөрчлөлт

Үүнээс агаарын тээврээр 1.7 сая зорчигч зорчсон нь өмнөх оноос 81.7%, усан замаар 64.7 мянган зорчигч тээвэрлэсэн нь өмнөх оноос 70.6%, автотээврээр 2.3 сая зорчигч тээвэрлэсэн нь өмнөх оноос 67.2%-аар тус тус өссөн бол төмөр замаар 2.1 сая зорчигч тээвэрлэсэн нь өмнөх оноос 10.1%-аар буурсан байна.

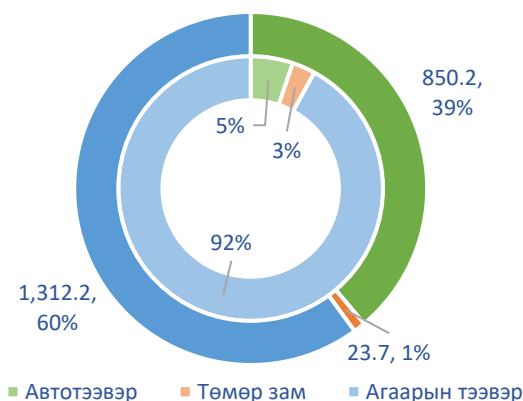
Тээврийн төрлөөр авч үзвэл, автотээврээр 36.5%, төмөр замаар 34.5%, агаарын тээврээр 27.9%, усан замаар 1% нь зорчсон байна.

Зураг 16 Зорчигч тээврийн эзлэх хувь

Зам, тээврийн хөгжлийн яамнаас 2023 онд агаарын тээврийн либералчлалыг хэрэгжүүлэх, олон улсын зорчигч тээврийн үйлчилгээг сэргээх бодлого баримталж ажилласны үр дүнд олон улсын зорчигч тээвэрлэлт бүх салбарт өссөн үзүүлэлттэй гарсан бөгөөд бүх төрлийн тээврийн хэрэгслээр нийт 2.2 сая зорчигч тээвэрлэж өмнөх оноос 3.2 дахин өслөө.

Зураг 17 Олон улсын зорчигч тээвэр

Үүнээс агаарын тээврээр олон улсад зорчигчдын тоо 1.3 сая болж өмнөх оноос 2.1 дахин өссөн нь нийт олон улсад зорчигчдын 60.0%-ийг эзэлж байна.

2023 онд цар тахлаас үүдэлтэй зогсоод байсан Монгол улс, БНХАУ хоорондын автотээврийн болон төмөр замын зорчигч тээврийн үйлчилгээг сэргээлээ.

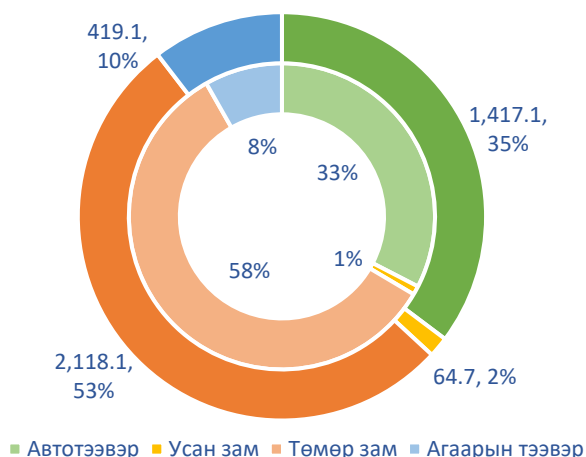
Үүнтэй холбоотойгоор автотээврээр олон улсад зорчигчдын тоо 2022 онд 34.7 мянга байсан бол 850.2 мянга болж өмнөх оноос 24.5 дахин өссөн.

2023 оны 8 дугаар сараас төмөр замын олон улсын зорчигч тээврийг эхлүүлсэн бөгөөд 23.7 мянган зорчигч тээвэрлэсэн нь өмнөх жилээс 24.1%-аар өсчээ.

Автотээвэр болон төмөр замаар олон улсад зорчсон зорчигчдын 83.8% нь Замын-Үүдийн боомтоор нэвтэрсэн бол 5.1% нь Алтанбулагийн боомтоор, 11.1% нь бусад боомтуудаар нэвтэрсэн байна.

Бүх төрлийн тээврээр орон нутагт зорчигчдын тоо 2023 онд 4.0 сая болж өмнөх оноос 0.9%-аар буурсан байна.

Зураг 18 Орон нутгийн зорчигч тээвэр

Зам, тээврийн хөгжлийн яамнаас 2023 онд орон нутгийн зорчигч тээврийн чиглэлд агаарын тээврийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, орон нутгийн нислэгийг сэргээх бодлогыг баримтлан ажилласан бөгөөд орон нутгийн 3 чиглэлд нислэг үйлддэг байсныг 8 болгон нэмэгдүүлж, нислэгийн тийзийн үнийг 2-2.5 дахин хямдруулсан.

Энэхүү бодлогын арга хэмжээний үр дүнд агаарын тээврээр орон нутагт зорчигчдын тоон өсөлт хамгийн өндөр

хувиар буюу 25.6%-аар өсч 419.1 мянга болсон байна.

2023 онд төмөр замаар хамгийн их буюу 2.1 сая зорчигч орон нутагт тээвэрлэсэн нь нийт орон нутгийн зорчигч тээврийн 52.7%-ийг эзэлж байна.

Төмөр замын орон нутгийн зорчигчдын тоо өмнөх оноос 10.4%-аар буурахад Улаанбаатар-Дарханы автозам баригдаж хөдөлгөөн нээсэн, мөн төмөр замын зорчигч тээврийн тариф 50 хувь хүртэл нэмэгдсэн нь нөлөөлжээ.

2023 онд автотээврээр орон нутагт зорчигчдын тоо 1.4 сая болсон нь орон нутагт зорчигчдын 35.8%-ийг эзэлж байгаа бөгөөд өмнөх оноос 7.2%-аар өсчээ.

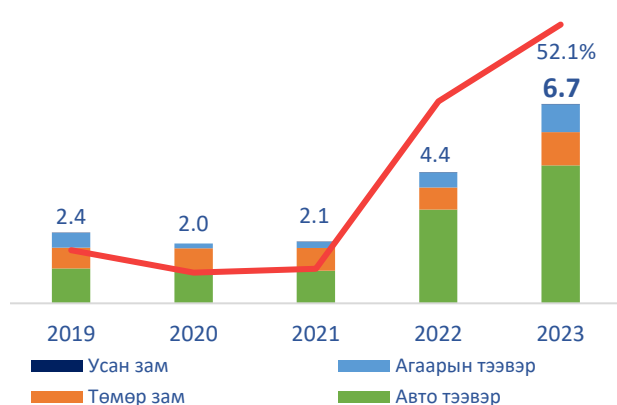
2023 онд нийт зорчигч эргэлт 6,492.7 сая хүн/км болж өмнөх оноос 46.1%-аар өсчээ. Үүнээс агаарын тээврийн зорчигч эргэлт хамгийн өндөр хувиар буюу 2.1 дахин өсч, 3,880.8 сая хүн/км болжээ.

Усан замын тээврийн зорчигч эргэлт 33.3%, төмөр замын тээврийн зорчигч эргэлт 13.7%-аар тус тус өссөн бол автотээврийн зорчигч эргэлт 5.3%-аар буурсан байна.

Зураг 19 Зорчигч эргэлт, сая хүн/км

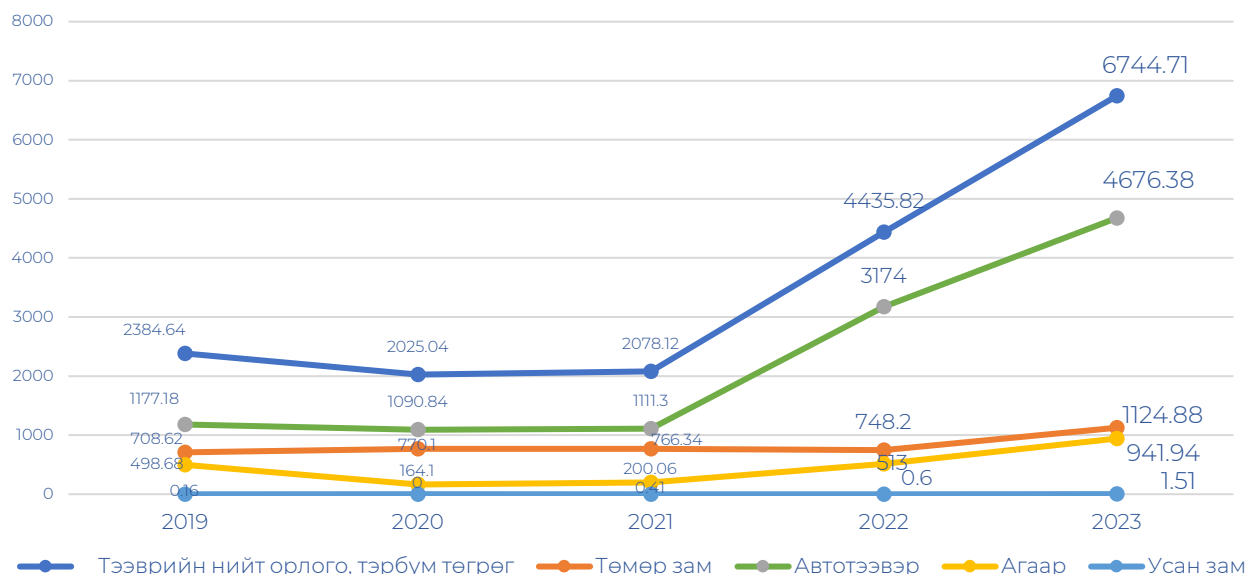
2023 ОНД БҮХ ТӨРЛИЙН ТЭЭВРИЙН ОРЛОГО 6.7 ИХ НАЯД ТӨГРӨГТ ХҮРЧ ӨСЛӨӨ.

Бүх төрлийн тээврийн орлого 6.7 их наяд төгрөгт хүрч өмнөх оноос 52.1%-аар өссөн түүхэн өсөлттэй жил байлаа.

Автотээврийн орлого 4.7 их наяд төгрөг болж өмнөх оноос 47.3%-аар, төмөр замын тээврийн орлого 1.1 их наяд төгрөгт хүрч өмнөх оноос 50.4%-аар, агаарын тээврийн орлого 941.9 тэрбум төгрөг болж өмнөх оноос 83.6%-аар, усан замын тээврийн орлого 1.5 тэрбум төгрөг болж өмнөх оноос 2.5 дахин өссөн байна.

Зураг 20 Тээврийн орлого, тэрбум төгрөг

2023 онд ачаа болон зорчигч тээврийн хэмжээ нэмэгдсэн нь бүх төрлийн тээврийн орлого өсч түүхэн дээд хэмжээнд хүрэхэд нөлөөлсөн бөгөөд, цар тахлын өмнөх үеэс буюу 2019 оны түвшингээс 2.8 дахин өссөн үзүүлэлттэй байна.

2023 онд Зам, тээврийн хөгжлийн яамнаас зарим салбарт ачаа болон зорчигч тээврийн үнэ тарифыг тодорхой түвшинд бууруулах бодлого баримтлан ажилласан нь үр дүнгээ өгч, автотээврийн зардлыг цар тахлын үетэй харьцуулахад 7-8 дахин, агаарын тээврийн тийзийн үнийг 2-2.5 дахин бууруулсан.

Энэхүү бодлогын үр дүнд бүх төрлийн тээврээр тээсэн ачаа 107.4 сая тонн болж өмнөх оноос 76.6%, үүнээс автотээврээр тээсэн ачаа 2.1 дахин, төмөр замын ачаа тээвэр 30.3%, агаарын тээврийн зорчигчдын тоо 81.7%, үүнээс олон улсын агаарын тээврийн зорчигчдын тоо 2.1 дахин өссөн.

Мөн 2023 онд цар тахлаас үүдэлтэй зогсоод байсан төмөр зам болон автотээврийн олон улсын зорчигч тээврийн үйл ажиллагааг сэргээсэн нь орлогын өсөлтөд нөлөөлжээ.

Орлогын өсөлтийг мөнгөн дүнгээр авч үзвэл, автотээврийн орлого 1.5 их наяд төгрөгөөр өссөн нь хамгийн өндөр дүнгээр өссөн үзүүлэлт бол агаарын тээврийн орлого өмнөх оноос 428.9 тэрбум төгрөгөөр, төмөр замын тээврийн орлого 376.8 тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь удаалж байна.

Автотээврийн ачаа тээвэрлэлт 71.3 сая тонн болж 2.1 дахин өссөн нь автотээврийн салбарын орлого өсөхөд голлон нөлөөлжээ. Автотээврийн орлого хамгийн өндөр дүнгээр өсөхөд экспорт, импортын өсөлт нөлөөлсөн бөгөөд 2023 онд автотээврээр экспортын ачааны 86%, импортын ачааны 45.3%-ийг тээсэн байна.

Засгийн газраас зарласан “Монголд зочлох жил”-ийн хүрээнд хэрэгжүүлсэн аялал жуулчлалыг дэмжих бодлого болон Зам, тээврийн хөгжлийн яамнаас хэрэгжүүлж буй агаарын тээврийн либералчлалын бодлого үр дүнгээ өгч, сүүлийн жилүүдэд цар тахал, валютын ханш, инфляц, үнийн өсөлт зэргээс шалтгаалан зогсонги байдалд ороод байсан агаар, усан замын тээврийн салбарууд хамгийн их өсөлтийг үзүүлж цар тахлын өмнөх түвшинг давж өслөө.

Жишээлбэл Засгийн газрын 2023 оны 201 дүгээр тогтоолын хүрээнд “МИАТ ТӨХК” нь орон нутгийн хуваарьт нислэгийг сэргээж, CRJ-200 маягийн дунд оврын агаарын хөлгөөр 2023 оны 06 дугаар сараас эхлэн Ховд, Улаангом, Мөрөн, Өлгий, Улиастай, Даланзадгад, Чойбалсан, Алтай чиглэлд татаастай нислэгийг үйлдэж агаарын тээврийн зайлшгүй үйлчилгээг алслагдсан бүс нутгийн иргэдэд үзүүлж, 40-70 хувийн буюу 2-2,5 дахин хямдралтай үнээр ая тухтай зорчих боломж бүрдүүлж, гадаад, дотоодын жуулчдын урсгалыг нэмэгдүүлснээр орлогын хэмжээг 800 тэрбум төгрөгөөр давуулан биелүүллээ.

Агаарын тээврээр олон улс, орон нутагт 1.7 сая зорчигч тээвэрлэж өмнөх оноос 81.7%-аар өссөн бол тээврийн орлого

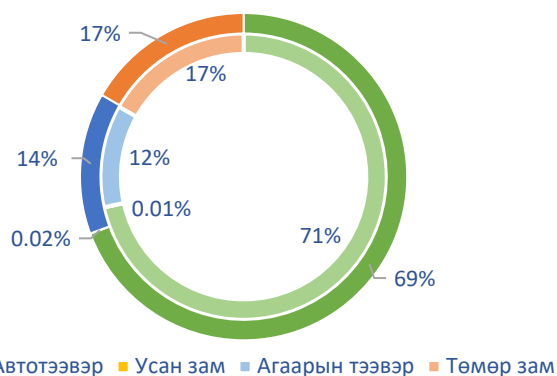
941.9 тэрбум төгрөг болж өмнөх оноос 83.6%-аар өсчээ.

Мөн Засгийн газрын 2022 оны 264-р тогтоолоор 2023-2025 оныг “Монголд зочлох жил” болгон зарласантай холбогдуулан жуулчдын тоо эрс нэмэгдэж усан замын тээврийн нийт зорчигчдын тоо 64.7 мянга болж өмнөх оноос 71%, үүнээс дотоодын зорчигчийн тоо 62%-аар, гадаадын зорчигчийн тоо 3.6 дахин өсч, тээврийн орлого 1.5 тэрбум төгрөг болж өмнөх оноос 2.5 дахин өссөн байна.

2023 онд бүх төрлийн тээвэр өндөр өсөлттэй байсан ба төмөр замаар транзит ачааг 100%, дотоодын ачааны 99.9%, импортын ачааны 54.7%, экспортын ачааны 14%-ийг тээвэрлэжээ.

Төмөр замын орлого 1.1 их наяд хүрснээр УБТЗ-ын дүрмийн сан 167 тэрбум төгрөгөөр нэмэгдэж, 2022 онд 60 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай ажиллаж байсан УБТЗ 2023 онд 70 тэрбум төгрөгийн ашигтай ажиллан төмөр замчдын цалинг 15-20%-аар нэмэгдүүлсэн байна.

Зураг 21 Орлогын эзлэх хувь

Автотээврийн салбар ачаа тээврийн 66.4%, зорчигч тээврийн 36.5%-ийг эзэлж байгаа бол орлогын 69% (нийслэлийн зорчигч тээврийг оруулаад 97.3%)-ийг, төмөр замын салбар ачаа тээврийн 33.6%, зорчигч тээврийн 34.5%, орлогын 17%-ийг, агаарын тээврийн салбар зорчигч тээврийн 27.9%, ачаа тээврийн 0.01%, орлогын 14%-ийг тус тус эзэлж байна.

ЗАМ, ТЭЭВРИЙН САЛБАРТ 83,651 ХҮН АЖИЛЛАЖ БАЙНА.

83 651

Нийт ажилчид

17.3%

Эмэгтэй

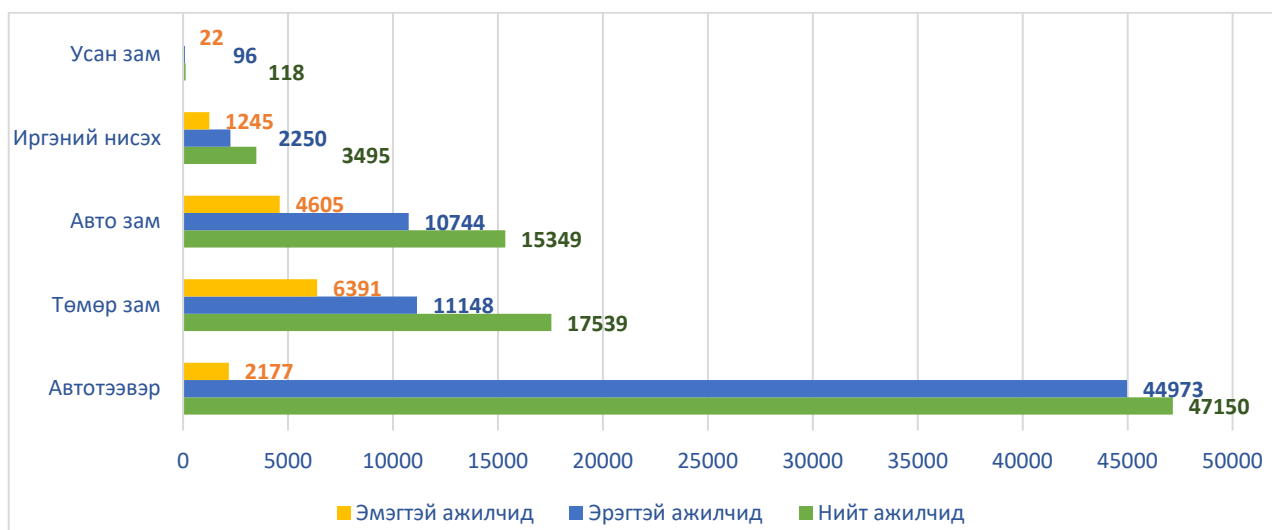
82.7%

Эрэгтэй

Зам, тээврийн салбарын хэмжээнд 2023 оны байдлаар нийт 83.7 мянган албан хаагч ажиллаж байгаа нь өмнөх оноос 15.5 мянгаар буюу 22.7%-аар өсчээ.

Хамгийн их ажиллагсадтай автотээврийн салбарт нийт 47.1 мянган ажилтан, албан хаагч ажиллаж байгаагаас 85.4% нь буюу 40.3 мянга нь мэргэшсэн жолооч байна. Төмөр замын салбарт 17.5 мянган албан хаагч, авто замын салбарт 15.3 мянга албан хаагч, иргэний нисэхийн салбарт 3.5 мянган албан хаагч тус тус ажиллаж байгаа бол усан замын тээврийн салбар 118 албан хаагч ажиллаж байна.

Зураг 22 Зам, тээврийн салбарт ажиллагсад

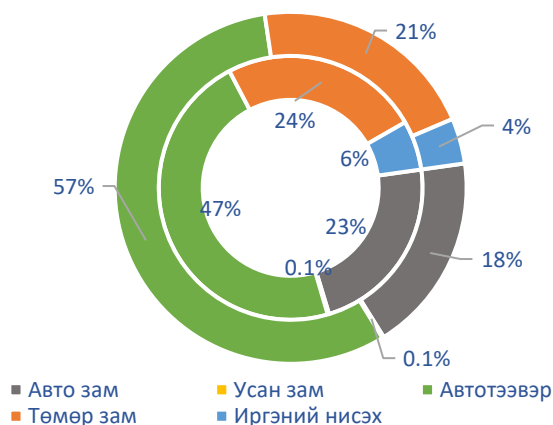

Салбарын нийт ажиллагсдын 17.3% буюу 14.4 мянга нь эмэгтэй ажилчид байна.

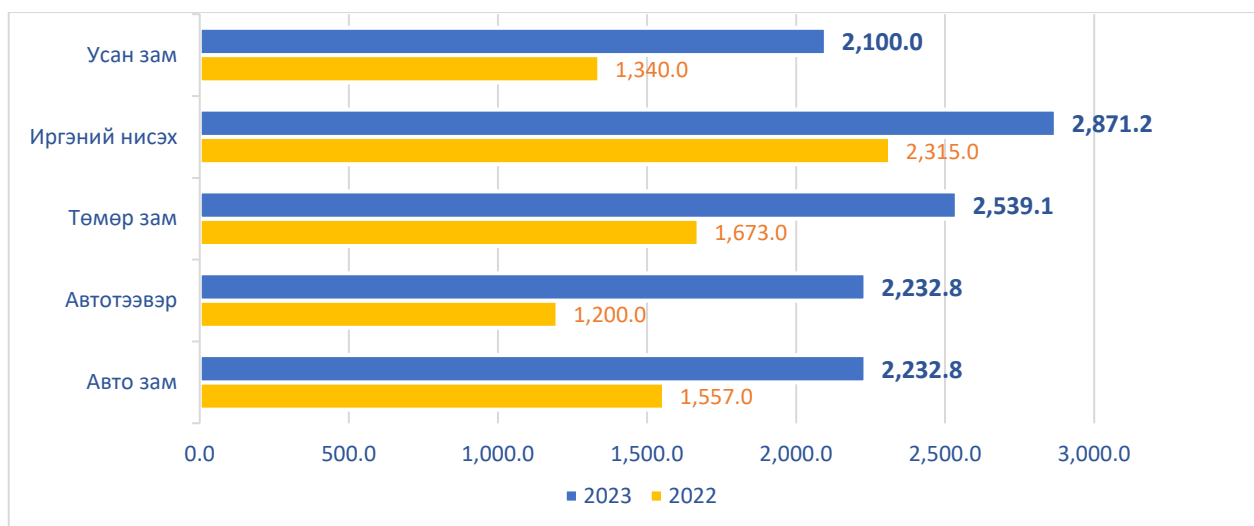
Үүнээс төмөр замын салбарын ажиллагсдын 36.4% буюу 6391, авто замын салбарт 4605 (30%), автотээврийн салбарт 2177 (4.6%), иргэний нисэхийн салбарт 1245 (35.6%), усан замын салбарт 22 (18.6%) эмэгтэй албан хаагчид ажиллаж байна.

Салбарын нийт ажилчдын 56.4% нь автотээврийн, 21.0% нь төмөр замын, 18.3% нь авто замын, 4.2% нь иргэний нисэхийн салбарт ажиллаж байгаа бол усан замын тээврийн салбарт 0.1% нь ажиллаж байна.

Зураг 23 Салбарын ажиллагсдын эзлэх хувь

Зураг 24 Салбарын дундаж цалин

Зам, тээврийн салбарын ажиллагсдын дундаж цалин 2.4 сая төгрөг болж өмнөх оноос 48.1%-аар өссөн байна. Энэ нь Монгол Улсын дундаж цалингаас 20%-аар өндөр байна.

Салбар тус бүрээр ангилж үзвэл автозамын салбар 2.2 сая, автотээвэр 2.2, төмөр замын салбар 2.5 сая төгрөг, иргэний нисэхийн салбар 2.9 сая, усан замын салбар 2.1 сая төгрөгийн дундаж цалинтай байна.

ХАВСРАЛТ 1

ЗАМ, ТЭЭВРИЙН САЛБАРЫН СТАТИСТИКИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

№	Үзүүлэлт	Тээврийн төрөл	Хэмжих нэгж	2022 оны гүйцэтгэл	2023 оны гүйцэтгэл	Өсөлт, бууралт %
Сар, улирал тооцох үзүүлэлт						
1	Тээвэрлэсэн ачаа	Автотээвэр	мян.тн	33,075.6	71,254.9	115.4%
		Төмөр зам	мян.тн	27,724.9	36,114.2	30.3%
		Агаарын тээвэр	мян.тн	12.89	8.57	-33.5%
		Нийт ачаа	мян.тн	60,813.4	107,377.7	76.6%
2	Дамжин өнгөрөх ачаа /транзит/	Төмөр зам	мян.тн	3,174.5	5,094.4	60.5%
3	Ачаа гаргалт /экспорт/	Төмөр зам	мян.тн	8,642.5	11,129.2	28.8%
		Автотээвэр	мян.тн	32,004.9	68,245.0	113.2%
		Нийт	мян.тн	40,647.4	79,374.2	95.3%
4	Ачаа оруулалт /импорт/	Төмөр зам	мян.тн	3,905.9	3,629.2	-7.1%
		Автотээвэр	мян.тн	1,070.7	3,010.0	181.1%
		Нийт	мян.тн	4,976.6	6,639.2	33.4%
5	Дотоодод тээвэрлэсэн ачаа	Төмөр зам	мян.тн	12,002.0	16,261.3	35.5%
		Агаарын тээвэр	мян.тн	12.89	8.57	-33.5%
		Нийт	мян.тн	12,014.9	16,269.9	35.4%
6	Ачаа эргэлт	Автотээвэр	сая тн/км	2,591.9	10,619.1	309.7%
		Төмөр зам	сая тн/км	14,910.2	18,869.3	26.6%
		Агаарын тээвэр	сая.тн/км	32.0	24.3	-23.8%
		Нийт ачаа эргэлт	сая тн/км	17,534.1	29,512.7	68.3%
7	Зорчигчдын тоо	Автотээвэр	мян.хүн	143,000.0	142,553.0	-0.3%
		Төмөр зам	мян.хүн	2,382.8	2,141.8	-10.1%
		Агаарын тээвэр	мян.хүн	952.8	1,731.3	81.7%
		Усан замын тээвэр	мян.хүн	37.9	64.7	70.6%
		Нийт зорчигч	мян.хүн	146,373.5	146,490.8	0.0%
8	Олон улсад зорчигчдын тоо	Автотээвэр	мян.хүн	34.7	850.2	2348.9%
		Төмөр зам	мян.хүн	19.1	23.7	24.1%
		Агаарын тээвэр	мян.хүн	619.0	1,312.2	112.0%
		Нийт олон улсад зорчигч	мян.хүн	672.8	2,186.0	224.9%
9	Орон нутагт зорчигчдын тоо	Автотээвэр	мян.хүн	1,321.6	1,417.1	7.2%
		Төмөр зам	мян.хүн	2,363.7	2,118.1	-10.4%
		Агаарын тээвэр	мян.хүн	333.8	419.1	25.6%
		Усан замын тээвэр	мян.хүн	37.9	64.7	70.6%
		Нийт орон нутагт зорчигч	мян.хүн	4,057.0	4,019.0	-0.9%
10	Нийслэл дэх нийтийн тээврийн зорчигчдын тоо	Автотээвэр	мян.хүн	141,643.7	140,285.7	-1.0%
11	Зорчигч эргэлт	Автотээвэр	сая хүн/км	1,914.9	1,813.2	-5.3%
		Төмөр зам	сая хүн/км	701.5	797.5	13.7%
		Агаарын тээвэр	сая хүн/км	1,828.40	3,880.79	112.3%
		Усан замын тээвэр	сая хүн/км	0.90	1.20	33.3%
		Нийт зорчигч эргэлт	сая хүн/км	4,444.8	6,492.7	46.1%
12	Тээвэрлэлтийн орлого	Автотээвэр	тэр.төг.	3,174.0	4,676.4	47.3%
		Төмөр зам	тэр.төг.	748.2	1,125.0	50.4%
		Агаарын тээвэр	тэр.төг.	513.0	941.9	83.6%
		Усан замын тээвэр	тэр.төг.	0.6	1.5	150.0%
		Нийт орлого	тэр.төг.	4,435.8	6,744.8	52.1%
13	Шилжүүлсэн тн/км	Автотээвэр	сая	5,997.4	7,813.4	30.3%
		Төмөр зам	сая	15,611.7	19,667.0	26.0%
		Агаарын тээвэр	сая	198.5	377.6	90.2%
14	Агаарын тээврийн нислэгийн тоо	Олон улсын хөөрөлт, буултын тоо	ш	5,334	9,654.0	81.0%
		Орон нутгийн хөөрөлт, буултын тоо	ш	8,819	10,310.0	16.9%
		Олон улсын өнгөрөлтийн нислэгийн тоо	ш	37,565	43,499.0	15.8%
15	Авто замын боомтуудаар гарсан тээврийн хэрэгсэл	Автозэвэр	ш	432,490	700,290.0	61.9%
16	Авто замын боомтуудаар орсон тээврийн хэрэгсэл	Автозэвэр	ш	94,443	223,224.0	136.4%

ЗАМ, ТЭЭВРИЙН САЛБАРЫН СТАТИСТИКИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

№	Үзүүлэлт	Тээврийн төрөл	Хэмжих нэгж	2022 оны гүйцэтгэл	2023 оны гүйцэтгэл	Өсөлт, бууралтын %
Улирал, жил бүр тооцох үзүүлэлт						
17	Төмөр замын суурь бүтэц /гол/ /Төмөр замын суурь бүтэц /салбар/	Төмөр зам	км	2413	2413	0.0%
			км	3,063.0	3,349.4	9.4%
18	Үндэсний авто замын сүлжээний нийт урт	Авто зам	км	111916.7	111916.7	0.0%
	Улсын чанартай авто замын урт		км	14918.7	14921.3	0.0%
	Орон нутгийн чанартай авто зам		км	96097	96040	-0.1%
	Тусгай зориулалтын авто зам		км	898.4	955.8	6.4%
	Хатуу хучилттай авто замын урт		км	7485.6	7535.6	0.7%
19	Шинээр ашиглалтад орсон замын урт	Авто зам	км	142.5	381.4	167.6%
		Төмөр зам /туршилтын тээвэр/	км	816.9	286.9	-64.9%
20	Шинээр ашиглалтад орсон гүүрийн урт	Авто зам	урт/м	414.9	841.9	102.9%
21	Нийслэл хоттой хатуу хучилттай авто замаар холбогдсон аймгийн төвийн тоо	Авто зам	ш	21	21	0.0%
22	Авто үйлчилгээний ангилал тогтоолгосон ААНБ-ын тоо	Автотээвэр	ш	222	245	10.4%
23	Зам, тээврийн салбарт шинээр нэвтрүүлсэн техник, технологийн тоо	Зам, тээвэр	ш	4	3	-25.0%
24	Тээврийн чиглэлийн тоо	Автотээвэр	ш	45	49	8.9%
		Олон улсын нислэг	ш	24	43	79.2%
25	Нийт автотээврийн хэрэгсэл Автобус Суудлын автомашин Ачаа Тусгай зориулалтын Цистерн Зүтгүүр Механизм Чиргүүл Мотоцикл	Автотээвэр	ш	1,081,212	1,192,520	10.3%
			ш	183,383	195,918	6.8%
			ш	1,081,212	1,192,520	10.3%
			ш	716,028	788,038	10.1%
			ш	21,828	23,356	7.0%
			ш	9,631	10,517	9.2%
			ш	3,664	4,188	14.3%
			ш	42,460	48,949	15.3%
			ш	15,045	16,979	12.9%
ш	61,230	73,055	19.3%			
26	Автотээврийн хэрэгслийн үзлэгт хамрагдсан хувь	Автотээвэр	хувь	63.07	72.2	14.5%
27	Төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүний парк ашиглалтын тоо	Нийт	ш	12,592	12,235	-2.8%
		Зүтгүүр	ш	180	190	5.6%
		Ачаа болон бусад	ш	12,080	11,724	-2.9%
		Зорчигчийн вагон	ш	332	321	-3.3%
28	Нислэгт тэнцэх чадварын гэрчилгээтэй агаарын хөлгийн тоо	Зорчигч тээврийн	ш	11	18	63.6%
		Ачаа тээврийн	ш	2	6	200.0%
		Нисдэг тэрэг	ш	6	16	166.7%
		Бусад	ш	6	20	233.3%
29	Усан замын тээврийн хэрэгслийн тоо	Усан зам	ш	162	206	27.2%
30	Вокзал, буудлын тоо	Автотээвэр	ш	25	25	0.0%
		Төмөр зам	ш	70	70	0.0%
		Агаарын тээвэр	ш	26	25	-3.8%
31	Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогын тоо	Авто зам	ш	0	0	-
		Автотээвэр	ш	0	0	-
		Төмөр зам	ш	9	14	55.6%
		Агаарын тээвэр	ш	6	9	50.0%
		Нийт	ш	15	23	53.3%
32	Иргэн, ААНБ-д үзүүлдэг үйлчилгээний тоо	Автотээвэр	ш	39	26	-
		Үүнээс: цахимжсан	ш	26	25	-
		Төмөр зам	ш	13	18	-
		Үүнээс: цахимжсан	ш	8	18	-

33	Ажилчдын тоо	Агаарын тээвэр	ш	10	23	-
		Үүнээс: цахимжсан	ш	6	23	-
		Авто зам	ш	10	10	-
		Үүнээс: цахимжсан	ш	6	8	-
		Нийт	ш	72	94	-
		Үүнээс: цахимжсан	ш	46	91	-
		Авто зам	ш	15,349	15,349	0.0%
		Үүнээс: эмэгтэй	ш	4,605	4,605	0.0%
		Автотээвэр	ш	31,915	47,150	47.7%
		Үүнээс: эмэгтэй	ш	2,802	2,177	-22.3%
		Төмөр зам	ш	16,633	17,539	5.4%
		Үүнээс: эмэгтэй	ш	6,318	6,391	1.2%
		Иргэний нисэх	ш	4,128	3,495	-15.3%
		Үүнээс: эмэгтэй	ш	1,486	1,245	-16.2%
		Усан зам	ш	150	118	-21.3%
		Үүнээс: эмэгтэй	ш	9	22	144.4%
Нийт ажилчид	ш	68,175	83,651	22.7%		
Үүнээс: эмэгтэй	ш	13,412	14,440	7.7%		
34	Ажилчдын сарын дундаж цалин	Авто зам	мян.төгрөг	1,557.0	2,232.8	43.4%
		Автотээвэр	мян.төгрөг	1,200.0	2,232.8	86.1%
		Төмөр зам	мян.төгрөг	1,673.0	2,539.1	51.8%
		Иргэний нисэх	мян.төгрөг	2,315.0	2,871.2	24.0%
		Усан зам	мян.төгрөг	1,340.0	2,100.0	56.7%

ХАВСРАЛТ 2

АВТО ЗАМЫН СТАТИСТИКИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2020 он	2021 он	2022 он	2023 он
МУ-ын авто замын сүлжээ						
1	МУ-ын Авто замын сүлжээний нийт урт	км	111,916.7	111,916.7	111,916.7	111,916.7
2	Улсын чанартай авто зам	км	14,918.7	14,918.7	14,921.3	14,921.3
3	Ердийн хөрсөн зам	км	6,100.5	6,650.5	6,182.7	6,182.7
4	Сайжруулсан хөрсөн	км	211.9	247.0	347.3	347.3
5	Хайрган хучилттай	км	923.6	760.5	905.7	855.7
6	Хатуу хучилттай	км	7,683.0	7,260.7	7,485.6	7,535.6
7	үүнээс: Асфальт бетон	км	7,441.0	7,020.0	7,477.0	7,527.0
8	Хөнгөвчилсэн хар	км	205.2	205.2	-	-
9	Цемент бетон	км	36.5	35.5	8.6	8.6
10	Орон нутгийн чанартай авто зам	км	96,125.3	96,099.6	96,097.0	96,040.0
11	Ердийн хөрсөн зам	км	93,878.1	93,852.4	93,749.0	93,575.6
12	Сайжруулсан хөрсөн	км	393.0	393.0	393.0	393.0
13	Хайрган хучилттай	км	284.3	255.4	255.4	255.4
14	Хатуу хучилттай	км	1,569.9	1,598.8	1,699.5	1,815.6
15	үүнээс: Асфальт бетон	км	1,538.4	1,567.3	1,668.1	1,780.7
16	Хөнгөвчилсэн хар	км	-	-	-	-
17	Цемент бетон	км	31.5	31.5	31.5	34.9
18	Тусгай зориулалтын авто зам	км	898.4	898.4	898.4	955.8
19	Ердийн хөрсөн зам	км	-	-	-	-
20	Сайжруулсан хөрсөн	км	-	-	-	-
21	Хайрган хучилттай	км	-	-	-	-
22	Хатуу хучилттай	км	898.4	898.4	898.4	955.8
23	үүнээс: Асфальт бетон	км	855.2	855.2	855.2	912.6
24	Хөнгөвчилсэн хар	км	-	-	-	-
25	Цемент бетон	км	43.2	43.2	43.2	43.2
26	Авто замын төрлөөр		111,916.7	111,916.7	111,916.7	111,916.7
27	Ердийн хөрсөн зам	км	99,952.9	100,502.9	99,931.7	99,758.3
28	Сайжруулсан хөрсөн	км	604.9	640.0	740.3	740.3
29	Хайрган хучилттай	км	1,207.9	1,015.9	1,161.1	1,111.1
30	Хатуу хучилттай	км	10,151.0	9,757.9	10,083.5	10,307.0
31	Асфальт бетон	км	9,834.6	9,442.5	10,000.3	10,220.3
32	Хөнгөвчилсэн хар	км	205.2	205.2	-	-
33	Цемент бетон	км	111.2	110.2	83.3	86.7
Гүүрийн мэдээ /улсын чанартай авто зам дагуу/						
34	Гүүрийн нийт уртын хэмжээ	у/м	15,456.8	16,638.4	17,632.1	17,266.1
35	үүнээс: төмөр бетон	у/м	14,399.1	15,580.6	16,574.7	15,924.4
36	модон	у/м	1,057.7	1,057.4	1,057.4	1,057.7
37	ган	у/м	-	-	248.0	248.0
38	Гүүрийн тоо	ш	366	366	386	387
39	үүнээс: төмөр бетон	ш	308	312	332	330
40	модон	ш	58	54	54	56
41	ган	ш	-	-	1	1
Шинээр ашиглалтад орсон авто зам, гүүр						
42	Шинээр ашиглалтад орсон авто замын урт	км	344.0	90.7	292.0	381.4
43	Авто замын арчлалт	км	14,918.7	14,918.7	14,921.3	14,921.3
44	Авто замын засвар	км	-	-	-	160.1
45	Их засвар	км	-	-	46.3	54.2
46	Ээлжит засвар	км	-	-	-	-
47	Шинээр ашиглалтад орсон улсын чанартай авто зам дагуу байршилтай гүүрийн урт	у/м	-	-	-	38.0
47	Шинээр ашиглалтад орсон орон нутгийн чанартай авто зам дагуу байршилтай гүүрийн урт	у/м	648.9	1,181.5	414.9	803.9
Бусад мэдээлэл						
48	Авто замын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч ААНБ-ын тоо	ш	493.0	465.0	424.0	424.0
49	Салбарын нийт ажилчдын тоо	хүн	8,654.0	12,111.0	15,349.0	15,349.0
50	үүнээс: эмэгтэй ажилчид	хүн	393.0	787.0	4,605.0	4,605.0
51	Ажилчдын сарын дундаж цалин	мян.төг	941.3	941.3	1,557.0	2,232.8

ХАВСРАЛТ 3

АВТОТЭЭВРИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2022 оны гүйцэтгэл	2023 оны гүйцэтгэл	Өсөлт, бууралтын %
Ачаа тээвэр					
1	Нийт ачаа тээвэр	<i>тонн</i>	33,075,601.2	71,254,926.0	115.4%
2	Ачааны импорт -боомтуудаар	<i>тонн</i>	1,070,676.5	3,009,969.7	181.1%
3	Алтанбулаг	<i>тонн</i>	183,020.9	181,946.0	-0.6%
4	Бичигт	<i>тонн</i>	10,854.0	0.0	-100.0%
5	Баянхошуу	<i>тонн</i>	23,554.5	12,386.0	-47.4%
6	Бургастай	<i>тонн</i>	1,575.1	20.0	-98.7%
7	Булган	<i>тонн</i>	86,355.2	73,492.0	-14.9%
8	Боршоо	<i>тонн</i>	29,085.6	33,372.0	14.7%
9	Гашуунсухайт	<i>тонн</i>	0.0	851,950.0	-
10	Замын-Үүд	<i>тонн</i>	635,768.0	1,707,088.0	168.5%
11	Цагаан нуур	<i>тонн</i>	100,463.2	133,594.0	33.0%
12	Ханги	<i>тонн</i>	0.0	1,377.0	-
13	Хавирга	<i>тонн</i>	0.0	14,745	-
14	Шивээ хүрэн	<i>тонн</i>	0.0	0.0	-
15	үүнээс: БНХАУ-аас	<i>тонн</i>	758,106.8	2,661,057.7	251.0%
16	ОХУ-аас	<i>тонн</i>	312,569.7	348,912.0	11.6%
17	Ачааны экспорт-боомтуудаар	<i>тонн</i>	32,004,924.7	68,244,956.3	113.2%
18	Алтанбулаг	<i>тонн</i>	8,474.9	54,228.0	539.9%
19	Бичигт	<i>тонн</i>	111,677.0	2,766,118.0	2376.9%
20	Баянхошуу	<i>тонн</i>	346,013.7	528,187.0	52.6%
21	Бургастай	<i>тонн</i>	866,282.0	206,339.0	-76.2%
22	Булган	<i>тонн</i>	2,210,694.7	2,714,082.0	22.8%
23	Боршоо	<i>тонн</i>	1,063.2	0.0	-100.0%
24	Гашуунсухайт	<i>тонн</i>	19,491,012.7	36,750,482.0	88.6%
25	Замын-Үүд	<i>тонн</i>	550,138.0	696,202.0	26.6%
26	Цагаан нуур	<i>тонн</i>	0.0	90,399.0	-
27	Ханги	<i>тонн</i>	3,050,832	5,006,071.0	64.1%
28	Хавирга	<i>тонн</i>	0.0	320,245.0	-
29	Шивээ хүрэн	<i>тонн</i>	5,368,736.3	19,107,076.3	255.9%
30	Сүмбэр	<i>тонн</i>		5,527.0	
31	үүнээс: БНХАУ-руу	<i>тонн</i>	31,995,386.6	68,100,329.3	112.8%
32	ОХУ-руу	<i>тонн</i>	9,538.1	144,627.0	1416.3%
33	Ачаа эргэлт, боомтоор	<i>тн.км</i>	2,591,900,000.0	10,619,059,951.5	309.7%
34	Алтанбулаг	<i>тн.км</i>	2,182,154.0	5,432,002.0	148.9%
35	Бичигт	<i>тн.км</i>	4,856,621.6	221,289,440.0	4456.4%
36	Баянхошуу-Өвдөг	<i>тн.км</i>	117,185,229.4	345,966,720.0	195.2%
37	Бургастай	<i>тн.км</i>	34,398,263.1	16,508,720.0	-52.0%
38	Гашуунсухайт	<i>тн.км</i>	2,221,061,306.6	8,648,559,360.0	289.4%
39	Замын-Үүд	<i>тн.км</i>	4,112,885.4	16,823,030.0	309.0%
40	Цагаан нуур	<i>тн.км</i>	4,977,431.7	22,399,300.0	350.0%
41	Ханги	<i>тн.км</i>	30,230,590.0	100,121,420.0	231.2%
42	Шивээ хүрэн	<i>тн.км</i>	172,895,518.1	1,241,959,959.5	618.3%
Ачааны төрлөөр /экспорт/					
43	Нүүрс	<i>тонн</i>	30,182,040.0	66,156,637.5	119.2%
44	Газрын тос	<i>тонн</i>	346,014.0	524,587.0	51.6%
45	Зэсийн баяжмал	<i>тонн</i>	501,280.0	627,800.0	25.2%
46	Төмрийн хүдэр	<i>тонн</i>	912,162.0	211,970.0	-76.8%
47	Жонш	<i>тонн</i>	6,051.0	8243	36.2%
48	Бусад	<i>тонн</i>	57,377.7	715,718.8	1147.4%
Зорчигч тээвэр					
49	Нийт зорчигч тээвэр	<i>хүн</i>	143,000,004	142,552,993	-0.3%
50	Олон улсад зорчигчид	<i>хүн</i>	34,716	850,154	2348.9%
51	Хот хоорондын зорчигч	<i>хүн</i>	1,321,559	1,417,116	7.2%
52	Хот доторх нийтийн тээврээр зорчигч	<i>хүн</i>	141,643,729	140,285,723	-1.0%
53	Зорчигч эргэлт	<i>сая.хүн-км</i>	1,914.9	1,813	-5.3%
54	үүнээс: Хот хооронд зорчигч эргэлт	<i>сая.хүн-км</i>	847.9	941	11.0%
55	Хот доторх зорчигч эргэлт	<i>сая.хүн-км</i>	1,116.8	872	-21.9%

Авто замын боомтуудаар нэвтэрсэн ачаатай тээврийн хэрэгслийн мэдээ					
56	Авто замын боомтуудаар нэвтэрсэн нийт ачаатай тээврийн хэрэгслийн тоо	ш	526,933	923,514	75.3%
57	Орсон тээврийн хэрэгсэл	ш	94,443	223,224	136.4%
58	БНХАУ-аас	ш	73,344	202,331	175.9%
59	Бичигт	ш	474	0	-100.0%
60	Баянхошуу	ш	673	476	-29.3%
61	Булган	ш	3,654	624	-82.9%
62	Бургастай	ш	3	3	-
63	Гашуунсухайт	ш	6,579	4,915	-25.3%
64	Шивээхүрэн	ш	35,130	131,500	-
65	Замын-Үүд	ш	25,860	64,209	148.3%
66	Ханги	ш	971	168	-82.7%
67	Хавирга	ш	0	436	-
68	ОХУ-аас	ш	21,099	20,893	-1.0%
69	Алтанбулаг	ш	11,896	12,686	6.6%
70	Боршоо	ш	1,378	1,461	6.0%
71	Цагаан нуур	ш	7,825	6,746	-13.8%
72	Гарсан тээврийн хэрэгсэл	ш	432,490	700,290	61.9%
73	БНХАУ-руу	ш	322,741	601,983	86.5%
74	Бичигт	ш	1,788	38,159	2034.2%
75	Баянхошуу	ш	9,608	16,232	68.9%
76	Булган	ш	30,360	34,526	13.7%
77	Бургастай	ш	15,494	4,807	-69.0%
78	Гашуунсухайт	ш	157,762	266,259	68.8%
79	Шивээхүрэн	ш	35,836	166,263	364.0%
80	Замын-Үүд	ш	30,364	6,829	-77.5%
81	Ханги	ш	41,529	65,713	-97.8%
82	Хавирга	ш	0	3,069	-
83	Сүмбэр	ш		126	-
84	ОХУ-руу	ш	109,749	98,307	-10.4%
85	Алтанбулаг	ш	100,382	84,151	-16.2%
86	Боршоо	ш	1,345	1,387	3.1%
87	Цагаан нуур	ш	8,022	12,769	59.2%
Тээврийн хэрэгслийн бүртгэл					
88	Нийт тээврийн хэрэгсэл	ш	1,081,212	1,192,520	10.3%
89	Суудал	ш	716,028	788,038	10.1%
90	Ачаа	ш	183,383	195,918	6.8%
91	Автобус	ш	21,828	23,356	7.0%
92	Тусгай	ш	9,631	10,517	9.2%
93	Цистерн	ш	3,664	4,188	14.3%
94	Зүтгүүр	ш	42,460	48,949	15.3%
95	Механизм	ш	15,045	16,979	12.9%
96	Чиргүүл	ш	61,230	73,055	19.3%
97	Мотоцикл	ш	27,943	31,520	12.8%
98	Жолооны хүрдний байрлал	ш	977,002	1,071,015	9.6%
99	Баруун	ш	625,043	690,425	10.5%
100	Зүүн	ш	351,959	380,590	8.1%
101	Хөдөлгүүрийн төрөл	ш	1,017,642	1,117,125	9.8%
102	Бензин	ш	399,748	420,128	5.1%
103	Дизель	ш	282,408	305,033	8.0%
104	Цахилгаан	ш	659	1,072	62.7%
105	Газ	ш	13,033	13,711	5.2%
106	Хосолсон	ш	321,794	377,181	17.2%
107	Насжилт	ш	1,081,213	1,192,521	10.3%
108	0-3	ш	39,503	67,027	69.7%
109	4-6	ш	47,176	51,570	9.3%
110	7-9	ш	72,429	99,338	37.2%
111	10 ба түүнээс дээш	ш	922,105	974,586	5.7%
112	Хөдөлгүүрийн багтааж	ш	1,017,546	1,115,683	9.6%
113	1500 см3 хүртэл	ш	334,495	451,430	35.0%
114	1501-2500 см3	ш	397,668	351,151	-11.7%
115	2501-3500 см3	ш	130,479	143,744	10.2%
116	3501-4500 см3	ш	42,297	123,997	193.2%
117	4501 см3 дээш	ш	112,607	45,361	-59.7%

Авто үйлчилгээ					
123	Авто үйлчилгээний зөвшөөрөл олгосон	ш	220	242	10.0%
124	Ангилал тогтоолгосон авто үйлчилгээ эрхлэгчид	ш	190	203	6.8%
125	үүнээс: Иргэн	ш	116	124	6.9%
126	ААНБ	ш	74	79	6.8%
127	Нийт авто үйлчилгээний төрлөөр	ш	222	245	10.4%
128	Техникийн оношлогоо, үйлчилгээ засварын төрөл	ш	117	179	53.0%
129	Автотээврийн хэрэгсэл түүний сэлбэг, хэрэгсэл, эд ангийн худалдааны төрөл	ш	-	57	-
130	Автотээврийн хэрэгсэл, түүний эд анги хадгалах үйлчилгээний төрөл	ш	-	9	-
Бусад мэдээлэл					
131	Шилжүүлсэн тн/км	сая	5997.4	7813.4	30%
132	Авто үйлчилгээний ангилал тогтоолгосон ААНБ-ын тоо	ш	222.0	203.0	-9%
133	Тээвэрлэлтийн чиглэлийн тоо	ш	45	49	9%
134	Автобуудлын тоо	ш	25	25	0%
135	Тээврийн орлого	мян.төг	3,174,019.8	4,676,377.4	47%

ХАВСРАЛТ 4

ТӨМӨР ЗАМЫН СТАТИСТИКИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2022 оны гүйцэтгэл	2023 оны гүйцэтгэл	Өсөлт, бууралтын %
Ачааны хөдөлгөөнд					
1	Нийт ачаа тээвэр	<i>мян.тн</i>	27,724.9	36,114.2	30.3%
2		<i>мян.тн</i>	27,724.9	32,305.4	16.5%
3	үүнээс	<i>мян.тн</i>	-	1,843.8	-
4		<i>мян.тн</i>	-	1,965.0	-
5	Дотоодын ачаа	<i>мян.тн</i>	12,002.0	16,261.3	35.5%
6		<i>мян.тн</i>	12,002.0	12,452.6	3.8%
7	үүнээс	<i>мян.тн</i>	-	1,843.8	-
8		<i>мян.тн</i>	-	1,965.0	-
9	Импортын ачаа	<i>мян.тн</i>	3,905.9	3,629.2	-7.1%
10		<i>мян.тн</i>	1,693.9	1,130.4	-33.3%
11		<i>мян.тн</i>	2,212.0	2,498.8	13.0%
12	Экспорт ачаа	<i>мян.тн</i>	8,642.5	11,129.2	28.8%
13		<i>мян.тн</i>	8,422.2	10,917.1	29.6%
14		<i>мян.тн</i>	220.3	212.1	-3.7%
15	Дамжин өнгөрөх ачаа	<i>мян.тн</i>	3,174.5	5,094.4	60.5%
16		<i>мян.тн</i>	1,070.8	1,556.3	45.3%
17		<i>мян.тн</i>	2,103.7	3,538.1	68.2%
18	Ачаа эргэлт	<i>сая.тн-км</i>	14,910.2	18,869.3	26.6%
19	Ачаа оруулалт	<i>сая.тн-км</i>	1,939.0	1,688.7	-12.9%
20		<i>сая.тн-км</i>	1,023.2	647.0	-36.8%
21		<i>сая.тн-км</i>	915.8	1,041.6	13.7%
22	Ачаа гаргалт	<i>сая.тн-км</i>	6,296.2	7,952.3	26.3%
23		<i>сая.тн-км</i>	6,166.0	7,827.6	26.9%
24		<i>сая.тн-км</i>	130.2	124.7	-4.2%
25	Орон нутаг	<i>сая.тн-км</i>	3,151.3	3,573.6	13.4%
26	Дамжин өнгөрсөн	<i>сая.тн-км</i>	3,523.7	5,654.8	60.5%
27		<i>сая.тн-км</i>	1,188.5	1,727.5	45.4%
28		<i>сая.тн-км</i>	2,335.2	3,927.3	68.2%
Ачаа илгээлт- ачааны нэр төрлөөр					
29	Уул уурхайн бүтээгдэхүүн	<i>мян.тн</i>	16,865.7	20,442.3	21.2%
30	Нүүрс	<i>мян.тн</i>	11,223.5	12,645.8	12.7%
31	Нефть	<i>мян.тн</i>	342.2	493.1	44.1%
32	Жонш	<i>мян.тн</i>	391.9	1,034.7	164.0%
33	Зэс	<i>мян.тн</i>	711.5	675.2	-5.1%
34	Төмрийн хүдэр	<i>мян.тн</i>	3,925.7	5,421.9	38.1%
35	Цайр	<i>мян.тн</i>	141.4	144.8	2.4%
36	Бусад	<i>мян.тн</i>	129.5	26.8	-79.3%
37	Барилгын материал	<i>мян.тн</i>	2,654.8	1,879.9	-29.2%
38	Мод, модон материал	<i>мян.тн</i>	63.2	59.6	-5.7%
39	Хүнсний бүтээгдэхүүн	<i>мян.тн</i>	182.3	278.0	52.5%
40	Түргэн муудах	<i>мян.тн</i>	4.2	1.9	-54.8%
41	ХАА-н бүтээгдэхүүн	<i>мян.тн</i>	161.5	79.4	-50.8%
42	Хар төмөр	<i>мян.тн</i>	199.0	257.0	29.1%
43	Тоног төхөөрөмж	<i>мян.тн</i>	21.8	31.2	43.1%
44	Бусад	<i>мян.тн</i>	492.0	552.5	12.3%
45	Хилээр хүлээн авсан вагон	<i>вагон</i>			
46	Наушки өртөөнөөс	<i>вагон</i>	117,087	153,329	31.0%
47	үүнээс: ачаатай	<i>вагон</i>	112,692	147,593	31.0%
48	Эрлээн өртөөнөөс	<i>вагон</i>	312,159	380,682	22.0%
49	үүнээс: ачаатай	<i>вагон</i>	137,688	168,741	22.6%
50	Соловьевск өртөөнөөс	<i>вагон</i>	2,389	2,422	1.4%
51	үүнээс: ачаатай	<i>вагон</i>	937	1,281	36.7%
52	Замын хэмжээнд нийт хүлээн авсан	<i>вагон</i>	431,635	536,433	24.3%
53	үүнээс: ачаатай	<i>вагон</i>	251,317	317,615	26.4%
54	Хилээр хүлээлгэн өгсөн вагон	<i>вагон</i>			
55	Наушки өртөөнд	<i>вагон</i>	111,778	158,592	41.9%
56	үүнээс: ачаатай	<i>вагон</i>	71,828	108,176	50.6%
57	Эрлээн өртөөнд	<i>вагон</i>	348,357	431,820	24.0%
58	үүнээс: ачаатай	<i>вагон</i>	223,362	289,494	29.6%

59	Соловьевск өртөөнд	вагон	2,331	2,425	4.0%
60	үүнээс: ачаатай	вагон	1,401	1,151	-17.8%
61	Замын хэмжээнд нийт хүлээлгэн өгсөн	вагон	462,466	592,837	28.2%
62	үүнээс: ачаатай	вагон	296,591	398,821	34.5%
Зорчигчийн хөдөлгөөнд					
63	Зорчигч тээвэрлэлт	мян.хүн	2,382.8	2,141.8	-10.1%
64	үүнээс: Олон улс	мян.хүн	19.1	23.7	24.1%
65	Орон нутаг	мян.хүн	2,363.7	2,118.1	-10.4%
66	Зорчигч эргэлт	сая.хүн-км	701.5	797.5	13.7%
67	үүнээс: Олон улс	сая.хүн-км	7.3	10.9	49.2%
68	Орон нутаг	сая.хүн-км	694.2	786.6	13.3%
Төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүний үзүүлэлт					
69	Нийт хөдлөх бүрэлдэхүүний тоо	ш	12592	12,235	-2.8%
70	Зүтгүүрийн тоо	ш	180	190	5.6%
71	Машин механизм	ш	-	83	-
72	Хагас вагон	ш	-	6,874	-
73	Тавцант вагон	ш	-	2,439	-
74	Зорчигчийн вагон	ш	332	321	-3.3%
75	Бусад	ш	12080	2,328	-80.7%
76	Үүнээс	ш	-	-	-
77	УБТЗ-д	ш	3870	3,726	-3.7%
78	ТӨХК-д	ш	3840	498	-87.0%
79	Хувийн хэвшил	ш	4,882.0	8,011.0	64.1%
Бусад үзүүлэлт					
80	Шилжүүлсэн тн/км	сая	15,612	19,667	126.0%
81	Галт тэрэгний зурмагийн биелэлт /УБТЗ/				
82	Зорчигчийн хөдөлгөөнд: а/ явуулалт-төлөвлөсөн	галт тэрэг	6,072	5,530	-
83	биелэлт	галт тэрэг	6,048	5,503	-
84		%	99.6%	99.5%	99.9
85	б/өнгөрүүлэлт-төлөвлөсөн	галт тэрэг	6,029	5,393	-
86	биелэлт	галт тэрэг	5,934	5,271	-
87		%	98.4%	97.7%	99.3
88	Ачааны хөдөлгөөнд: а/ явуулалт-төлөвлөсөн	галт тэрэг	53,826	66,255	-
89	биелэлт	галт тэрэг	53,700	66,006	-
90		%	99.8%	99.6%	99.9
91	б/өнгөрүүлэлт-төлөвлөсөн	галт тэрэг	42,899	52,308	-
92	биелэлт	галт тэрэг	42,255	51,369	-
93		%	98.5%	98.2%	99.7
94	Тээврийн орлого, сая төгрөг	мян.төг	748,176.7	1,125,002.8	50.4%

ХАВСРАЛТ 5

ИРГЭНИЙ НИСЭХИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2022 оны гүйцэтгэл	2023 оны гүйцэтгэл	Өсөлт, бууралтын %
Ачаа тээвэр					
1	Нийт ачаа, шуудан тээвэр	<i>тн</i>	12,892.5	8,573.7	-33.5%
2	олон улсад	<i>тн</i>	12,868.3	8,555.8	-33.5%
3	орон нутагт	<i>тн</i>	24.2	17.9	-26.0%
4	Нийт ачаа	<i>тн</i>	11,653.6	7,928.5	-32.0%
5	олон улсад	<i>тн</i>	11,633.6	7,913.2	-32.0%
6	орон нутагт	<i>тн</i>	20.0	15.3	-23.5%
7	Нийт шуудан	<i>тн</i>	1,238.9	645.2	-47.9%
8	олон улсад	<i>тн</i>	1,234.7	642.6	-48.0%
9	орон нутагт	<i>тн</i>	4.2	2.6	-38.1%
10	Ачаа эргэлт	<i>мян.тн-км</i>	31,966.9	24,345.3	-23.8%
11	олон улсад	<i>мян.тн-км</i>	31,949.5	24,333.0	-23.8%
12	орон нутагт	<i>мян.тн-км</i>	17.4	12.3	-29.3%
Зорчигч тээвэр					
13	Нийт зорчигч тээвэр	<i>хүн</i>	952,765	1,731,291	81.7%
14	Олон улсад	<i>хүн</i>	618,960	1,312,167	112.0%
16	Сөүл	<i>хүн</i>	293,711	572,182	94.8%
17	Станбул	<i>хүн</i>	108,669	140,076	28.9%
18	Бээжин	<i>хүн</i>	2,748	125,787	4477.4%
19	Токио	<i>хүн</i>	48,636	98,580	102.7%
20	Франкфурт	<i>хүн</i>	49,282	71,117	44.3%
22	Хонг Конг	<i>хүн</i>	2,760	69,207	2407.5%
24	Бусан	<i>хүн</i>	18,872	63,123	234.5%
25	Хөххот	<i>хүн</i>	3,057	18,638	509.7%
26	Алмата	<i>хүн</i>	11,755	16,991	44.5%
27	Бангкок	<i>хүн</i>	5,425	16,405	202.4%
28	Эрхүү	<i>хүн</i>	4,898	13,673	179.2%
29	Гуанжоу	<i>хүн</i>	4,178	9,669	131.4%
30	Манжуур	<i>хүн</i>	-	8,617	-
31	Пукет	<i>хүн</i>	6,324	8,399	32.8%
32	Фукуок	<i>хүн</i>	1,410	7,659	443.2%
33	Ханой	<i>хүн</i>	11,193	7,412	-33.8%
34	Хайлаар/Хөлөнбуйр	<i>хүн</i>	-	7,255	-
35	Дэгү	<i>хүн</i>	1,155	6,737	483.3%
36	Муан	<i>хүн</i>	1,116	6,731	503.1%
37	Да Нанг	<i>хүн</i>	2,117	5,604	164.7%
38	Олон улсын чиглэл	<i>хүн</i>	10,457	4,812	-54.0%
39	Осака	<i>хүн</i>	-	4,712	-
40	Фукуок-Ханой	<i>хүн</i>	541	3,185	488.7%
41	Чэжү	<i>хүн</i>	2,038	2,840	39.4%
42	Захиалгат	<i>хүн</i>	2,975	2,650	-10.9%
43	Хабаровск	<i>хүн</i>	0	1,842	-
44	Манила-Чанша	<i>хүн</i>	96	1,594	1560.4%
45	Красноярск	<i>хүн</i>	0	1,533	-
46	Хайкоу/Хайнань	<i>хүн</i>	0	1,439	-
47	Куала Лумпур	<i>хүн</i>	0	1,272	-
48	Чонжү	<i>хүн</i>	739	1,244	68.3%
49	Владивосток	<i>хүн</i>	274	1,096	300.0%
50	Хо Ши Мин	<i>хүн</i>	1,424	1,091	-23.4%
51	Туркменбаши/Туркменистан	<i>хүн</i>	0	1,048	-
52	Бишкек-Шаржа	<i>хүн</i>	0	682	-
53	На транг	<i>хүн</i>	0	547	-
54	Хайнань	<i>хүн</i>	0	541	-
55	Франкфурт/Истанбул	<i>хүн</i>	0	494	-
56	Сингапур	<i>хүн</i>	0	469	-
57	Ханжоу	<i>хүн</i>	0	455	-
58	Тяньжин	<i>хүн</i>	0	404	-
59	Оита	<i>хүн</i>	0	360	-

60	Новосибирск	хүн	92	339	268.5%
61	Чанша	хүн	0	279	-
62	Нантес/Франц	хүн	0	267	-
63	Дубай/Алмата	хүн	0	249	-
64	Нур-Султан	хүн	134	247	84.3%
65	Алматы/Дели	хүн	0	239	-
66	Дели-Ханой	хүн	0	224	-
67	Бангкок/Ханой	хүн	0	190	-
68	Бишкек	хүн	7,245	182	-97.5%
69	Яньян	хүн	256	181	-29.3%
70	Дели/Бусан	хүн	0	179	-
71	Дубай-Шымкент	хүн	0	172	-
72	Шымкент	хүн	0	164	-
73	Харбин	хүн	0	156	-
74	Дубай	хүн	248	154	-37.9%
75	Манила/Ханой	хүн	0	153	-
76	Бишкек-Дели	хүн	0	140	-
77	Вьетнам	хүн	0	135	-
78	Мацуяма	хүн	0	118	-
79	Дели	хүн	0	95	-
80	Бусад	хүн	0	91	-
81	Адана	хүн	0	41	-
82	Орон нутаг	хүн	333,805	419,124	25.6%
83	Оюутолгой	хүн	291,470	356,912	22.5%
84	Өлгий	хүн	9,970	13,076	31.2%
85	Ховд	хүн	10,941	11,287	3.2%
86	Мөрөн	хүн	3,165	11,014	248.0%
87	Даланзадгад	хүн	2,001	8,663	332.9%
88	Улиастай	хүн	5,080	5,969	17.5%
89	Улаангом	хүн	1,450	4,246	192.8%
90	Алтай	хүн	1,049	3,033	189.1%
91	Чойбалсан	хүн	94	2,670	2740.4%
92	Баянхонгор	хүн	131	130	-0.8%
93	Бусад	хүн	8,454	2,124	-74.9%
94	Зорчигч эргэлт	сая.хүн-км	1,828.4	3,880.8	112.3%
95	олон улсад	сая.хүн-км	1,639.4	3,628.3	121.3%
96	орон нутагт	сая.хүн-км	189.0	252.5	33.6%
97	Агаарын тээвэрлэгч тус бүрээр	хүн	618,960	1,312,167	112.0%
98	MIAT	хүн	285,097	663,389	132.7%
99	Korean Air	хүн	90,622	154,745	70.8%
100	Asiana Airlines	хүн	44,089	87,461	98.4%
101	Turkish Airlines	хүн	71,945	86,696	20.5%
102	Airchina	хүн	4,754	64,074	1247.8%
103	Hunnu air	хүн	32,195	56,585	75.8%
104	Aero Mongolia	хүн	36,449	52,155	43.1%
105	Jeju Air	хүн	17,286	51,639	198.7%
106	T'way Air	хүн	18,034	45,640	-
107	Air Busan	хүн	10,846	25,907	138.9%
108	IRAERO	хүн	-	8,119	-
109	Eznis airways	хүн	2,117	8,019	278.8%
111	ЗАХИАЛГАТ	хүн	2,975	2,650	-10.9%
112	Mongolian airways cargo	хүн	476	2,403	404.8%
114	KrasAvia	хүн	-	1,533	-
115	Тай Визтжэт Эйр	хүн	-	771	-
116	Japan Airlines	хүн	381	381	0.0%
117	Агаарын тээвэрлэгч тус бүрээр	хүн	333,805	419,124	25.6%
118	MIAT	хүн	155,635	223,515	43.6%
119	Aero Mongolia	хүн	109,686	110,389	0.6%
120	Hunnu air	хүн	60,655	85,124	40.3%
121	Mongolian airways cargo	хүн	8,270	0	-100.0%
122	GEOSAN	хүн	13	96	638.5%

Нислэгийн тоон үзүүлэлт					
123	Нийт нислэгийн тоо	<i>ш</i>	51,718	63,463	22.7%
124	Олон улсын өнгөрөлтийн нислэгийн тоо	<i>ш</i>	37,565	43,499	15.8%
125	Хөөрөлт, буулт	<i>ш</i>	14,153	19,964	41.1%
126	Олон улсын хөөрөлт, буулт	<i>ш</i>	5,334	9,654	81.0%
127	Орон нутгийн хөөрөлт, буулт	<i>ш</i>	8,819	10,310	16.9%
Бусад мэдээлэл					
128	Шилжүүлсэн тн/км	<i>сая</i>	199	378	90.2%
129	Нислэгт тэнцэх чадварын гэрчилгээтэй агаарын хөлгийн нийт тоо	<i>ш</i>	54	60	11.1%
130	Нисэх буудлын тоо	<i>ш</i>	26	25	-3.8%
131	Олон улсын	<i>ш</i>	5	5	0.0%
132	Орон нутгийн	<i>ш</i>	21	20	-4.8%
133	Үндэсний агаарын тээвэрлэгчдийн томилгоо /давхардсан тоогоор/	<i>ш</i>	115	122	6.1%
134	Үндэсний тээвэрлэгчдийн орлого	<i>сая.төг</i>	512,996	941,942.9	83.6%

ХАВСРАЛТ 6

УСАН ЗАМЫН ТЭЭВРИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2021 он	2022 он	2023 он	Өсөлт, бууралтын %
Зорчигч тээвэр						
1	Нийт зорчигч тээвэр	хүн	24,707	37,908	64,672	71%
2	Дотоодын зорчигч	хүн	24,597	36,307	58,863	62%
3	Гадаадын зорчигч	хүн	110	1,601	5,809	263%
4	Зорчигч эргэлт	хүн км	397,271	953,330	1,207,460	27%
Тээврийн хэрэгслийн бүртгэл						
5	Техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдсан	ш	65	104	146	40.4%
6	Техникийн үзлэгт тэнцсэн	ш	59	77	112	45.5%
7	Техникийн үзлэгт тэнцээгүй	ш	1	7	11	57.1%
8	Засвартай улмаас хөвөлтөд оролцоогүй	ш	5	20	23	15.0%
9	Бусад шалтгаанаар үзлэгт хамрагдаагүй	ш	83	58	60	3.4%
Тээврийн хэрэгслийн бүртгэл, аймгаар						
10	Нийт бүртгэлтэй тээврийн хэрэгсэл	ш	148	162	206	127%
11	Нийслэл	ш	7	12	14	117%
12	Хөвсгөл	ш	106	104	130	125%
13	Архангай	ш	17	26	36	138%
14	Сэлэнгэ	ш	2	2	3	150%
15	Булган	ш	4	4	4	100%
16	Дорнод	ш	2	2	6	300%
17	Хэнтий	ш	1	1	1	100%
18	Увс	ш	4	5	6	120%
19	Ховд	ш	0			-
20	Баян-Өлгий	ш	2	3	3	100%
21	Дархан-Уул	ш	1	1	1	100%
22	Орхон	ш	2	2	2	100%
Монгол Улсын далбаатай хөлөг онгоцыг эзэмшигч улсын харьяаллаар						
23	Нийт хөлөг онгоц	ш	189	256	270	105.5%
24	Бүгд Найрамдах Сингапур Улс	ш	39	43	51	118.6%
25	Малайз Улс	ш	34	41	48	117.1%
26	Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засаг Захиргааны Онцгой Бүс Хонконг	ш	13	37	35	94.6%
27	Бүгд Найрамдах Индонез Улс	ш	26	30	23	76.7%
28	Тайвань	ш	3	11	12	109.1%
29	БНХАУ	ш	10	14	10	71.4%
30	Бүгд Найрамдах Панам Улс	ш	7	10	5	50.0%
31	Белиз Улс	ш	11	12	8	66.7%
34	Маршаллын Арлуудын Бүгд Найрамдах Улс	ш	4	6	8	133.3%
35	Бүгд Найрамдах Вьетнам Улс	ш	8	5	6	120.0%
36	Сейшелийн Арлуудын Бүгд Найрамдах Улс	ш	7	4	4	100.0%
38	Бүгд Найрамдах Филиппин Улс	ш	2	0	19	-
40	Бүгд Найрамдах Солонгос Улс	ш	3	11	11	100.0%
47	Америкийн Самоа Улс	ш	0	0	9	-
48	Бүгд Найрамдах Суринам Улс	ш	2	0	0	-
49	Ангилья Улс	ш	2	0	0	-
50	Бүгд Найрамдах Колумби Улс	ш	0	0	0	-
51	Папуа Шинэ Гвиней Улс	ш	0	0	0	-
52	Катар Улс	ш	0	0	0	-
53	Бүгд Найрамдах Сьерра Леон Улс	ш	1	0	0	-
54	Испанийн Хаант Улс	ш	1	0	0	-
55	Бүгд Найрамдах Турк Улс	ш	1	0	0	-
56	Бусад	ш	0	32	21	65.6%
Бусад мэдээлэл						
57	Тээврийн орлого	мян.төг	405,000.0	639,288.0	1,513,906.0	136.8%
58	Усан замын тээврийн үйл ажиллагаа эрхлэгч ААНБ-ын тоо	ш	36	38	40	5.3%
59	Салбарын нийт ажиллагсдын тоо	хүн	126	150	118	-21.3%
60	үүнээс эмэгтэй ажилчид	хүн	15	9	22	144.4%
61	Салбарын ажилчдын сарын дундаж цалин	мян.төг	1,145.0	1,340.0	2,100.0	56.7%